

OBČINSKI načrt zaščite in reševanja ob POPLAVI za občino Jesenice

VERZIJA 2.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
IZDELALA	OBČINA JESENICE	junij 2014	Nataša Štefelin
OBRAVNAVAL	ŠTAB CZ OBČINE JESENICE POVELJNIK CZ OBČINE JESENICE	november 2014	Igor Arh
SPREJEL	ŽUPAN		Tomaž Tom Mencinger
SKRBNIK	STROKOVNA SODELAVKA ZA ZAŠČITO IN		Nataša Štefelin

Kazalo vsebine

1. POPLAVA	4
1.1. UVOD	4
1.2. SPLOŠNO O NEVARNOSTI POPLAV V OBČINI JESENICE	4
1.3. ZNAČILNOSTI POPLAV	7
1.4. MOŽNOSTI IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	13
1.5. SKLEPNE UGOTOVITVE	15
2. OBSEG NAČRTOVANJA	15
2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA	15
2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	16
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU	17
3.1. TEMELJNE PODMENE NAČRTA	17
3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA	17
3.2.1. Koncept odziva ob poplavih	17
3.3. UPORABA NAČRTA	20
4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	20
4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI	20
4.2. MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	21
4.3. PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	21
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	23
5.1. OPAZOVANJE NARAŠČANJA VODOTOKOV	23
5.2. IZVAJANJE OBVEŠČANJA PRISTOJNIH ORGANOV IN JAVNOSTI OB POPLAVAH	24
5.2.1. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV V OBČINI	24
5.2.2. OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU	24
5.2.3. OBVEŠČANJE JAVNOSTI	25
5.3. ALARMIRANJE	26
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	28
6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB	28
6.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	29
6.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	33
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	36
7.1. SPLOŠNA DOLOČILA	36
7.2. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	36
7.3. OPERATIVNO VODENJE	42
7.4. ORGANIZACIJA ZVEZ	43

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	45
8.1. UKREPI ZAŠČITE IN REŠEVANJA.....	45
8.1.1. PROSTORSKI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI.....	45
8.1.2. EVAKUACIJA	47
8.1.3. SPREJEM IN OSKRBA OGROŽENIH PREBIVALCEV	47
8.1.4. RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA	50
8.1.5. ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE	51
8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	51
8.2.1. TEHNIČNO REŠEVANJE OB POPLAVAH.....	51
8.2.2. NUJNA MEDICINSKA POMOČ	52
8.2.2. PSIHOLOŠKA POMOČ	53
8.2.3. PRVA VETERINARSKA POMOČ	53
8.2.4. ZAGOTAVLJANJE OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE	54
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	55
9.1 NAČELA USMERITVE.....	55
10. OCENJEVANJE ŠKODE.....	57
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	59
11.1 Razlaga pojmov	59
11.2 Razlaga okrajšav	60
12. SEZNAM PRILOG	61

1. POPLAVA

1.1. UVOD

Občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavah za Občino Jesenice je narejen na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/2010) in usklajen z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja ((Ur. list RS, št. 24/12), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) Odlokom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Jesenice (Ur. list RS, št. 71/2006), Državni načrt zaščite in reševanja ob poplavah, Verzija 3.0., Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah ter drugimi predpisi, verzija 3.0, ter drugimi predpisi.

Z Občinskim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah za Občino Jesenice se urejajo ukrepi in dejavnosti za ZRP ter zagotavljanje osnovnih možnosti za življenje na prizadetem območju v Občini Jesenice, ki so v občinski pristojnosti. Obvladovanje nevarnosti poplav obsega ukrepe za preprečitev nastanka poplav ter ukrepe za zmanjšanje njihovih posledic. Varstvo pred poplavami v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic poplav in obnovo.

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Do poplavljanja lahko pride tudi zaradi zajezev, povzročenih s snežnim ali zemeljskim plazom, zaradi delovanja hudournikov, zaradi naravnega posedanja tal ali posedanja, povzročenega z gospodarsko dejavnostjo (rudarstvo), zaradi padavin in istočasnega taljenja snega na zamrznjeni podlagi, dviga gladine podtalnice ali zaradi visoke morske plime. Poplave in povodnji so eden izmed prevladujočih naravnogeografskih preoblikovalcev pokrajine v ravninsko-nižinskih predelih. So naravni dejavnik, ki ob različni tehnološki razvitosti tudi neposredno vplivajo na namembnost prostora in izrabo tal.

1.2 SPLOŠNO O NEVARNOSTI POPLAV V OBČINI JESENICE

Poplave ne nastopijo trenutno (razen, če gre za porušitev vodnega jezua, ki pa ga ta načrt ne obravnava) in tako niso popolno presenečenje ter jih lahko obravnavamo kot postopne naravne pojave. V primeru poplav je praviloma še dovolj časa za rešitev življenj. Nasproten primer so poplave, ki nastanejo zaradi močnih nalivov. V tem primeru voda zelo hitro naraste, zato časa za reševanje ni dovolj. Še prav posebno je nevarna deroča voda v ozkih dolinah in ob hudournikih, ker hitro naraste in ima rušilno moč. Vse skupaj spremljajo močni erozijski pojavi. Večja neposredna ogroženost pa nastane tudi ob izbruhih hudournikov, ki lahko nastopijo v obliki blatnih ali drobirskih tokov. Pri porušitvi objektov, zgrajenih za zaščito pred poplavami, pa lahko pride do trenutnega pojava poplavnega vala in človeških žrtev. S pravočasnim umikom premočnin, živine, hrane in drugih dobrin ter z izdelavo zasilnih nasipov lahko škodo v precejšnji meri omilimo, s smotrnim ravnanjem pa preprečimo tudi žrtve med ljudmi.

Pri razvoju današnjih poplav ima veliko vlogo tudi človek, ki s svojimi posegi v naravi močno spreminja vodne, pa tudi poplavne razmere. Predvsem je močno pospešen in

povečan odtok padavinske vode, okrepili pa sta se tudi erozija prsti in linearna erozija. Zaradi tega je prišlo predvsem v zgornjih delih hudourniških grap do močne poglobitve strug in do nastanka številnih novih žlebov, ki razčlenjujejo pobočja. Številni, globoki zajedeni, opuščeni in tudi še aktivni kolovozi, razjedene ceste, ki se ob nalivih spremenijo v prave hudournike, povzročajo erozijo. S temi pojavi so povezani tudi številni plazovi in usadi, ki odnašajo ogromne količine zemlje v doline, v dolinah pa nastajajo nasipanja.

Poplavna ogroženost je odvisna:

- višine poplavnega vala, ki povzroča žrtve zaradi utopitve, škodo zaradi preplavljanja dobrin ter vdora vlage, dodatno obremenitev konstrukcij s hidrostatičnim tlakom in neprehodnost prizadetega območja,
- hitrosti toka vode, ki povzroča odplavljanje žrtev in dobrin, dodatno obremenitev konstrukcij s hidrostatičnim tlakom in neprehodnost prizadetega območja,
- onesnaženje, ki se širi iz preplavljenih virov onesnaženja na kanalizacije,
- erozije dna in brežin struge, ki povzroča spodkopavanje, porušitev in odnašanje objektov, odnašanje tal in spremembe morfologije struge, odnašanje dobrin in obrežne vegetacije,
- naplavljanje plavin, kjer mulj izdatno poveča škodo na dobrinah, plavine povečajo dinamične tlake in rušilno moč vode, onesnažene plavine onesnažujejo okolje, z nerodovitnimi plavinami se zmanjšuje rodovitnost tal in spreminja se morfologija reliefa in
- trajanje poplave, kjer več dnevno poplavljanje uničuje posevke, večji je vdor vlage v konstrukcijo in instalacijo, razmočeni nasipi popustijo ali se celo porušijo ter naraščajo stroški za zaščito in reševanje.

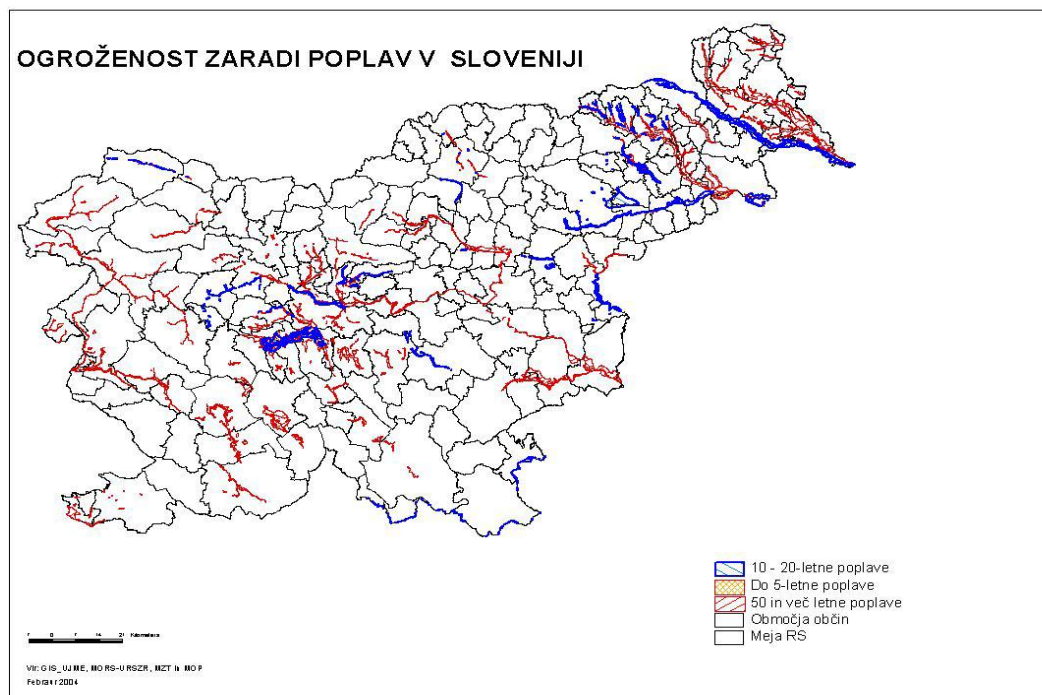
Posledice, ki jih povzročajo visoke vode, je v večini primerov mogoče predvideti, saj Agencija Republike Slovenije za okolje – Urad za meteorologijo (ARSO-UM) napoveduje večje količino padavin, ki bi lahko povzročile poplave. Podatke posreduje v Center za obveščanje Republike Slovenije, ta pa napoved posreduje Regijskemu centru za obveščanje Kranj in vsem drugim uporabnikom (občinam).

Režim odtočnosti se kaže v obliki visokovodnih valov, ki so danes veliko bolj strmi, s krajšim časom naraščanja in upadanja vodnega vala. Osnovni vzrok za to so človekovi posegi v naravno okolje (čezmerna sečnja gozdov, regulacije, urbanizacija površin), s čimer se je povečala pretočnost vodotokov in zmanjšala naravna zadrževalna oziroma poplavna površina ob vodotoku.

Ogroženost poplavnega sveta se kaže v njegovi izrabi. Tam, kjer so poplave reden pojav, še danes naletimo na pašnike, travnike in loge, ki so, kot kaže, najgospodarnejša oblika izrabe tal v takšnih razmerah.

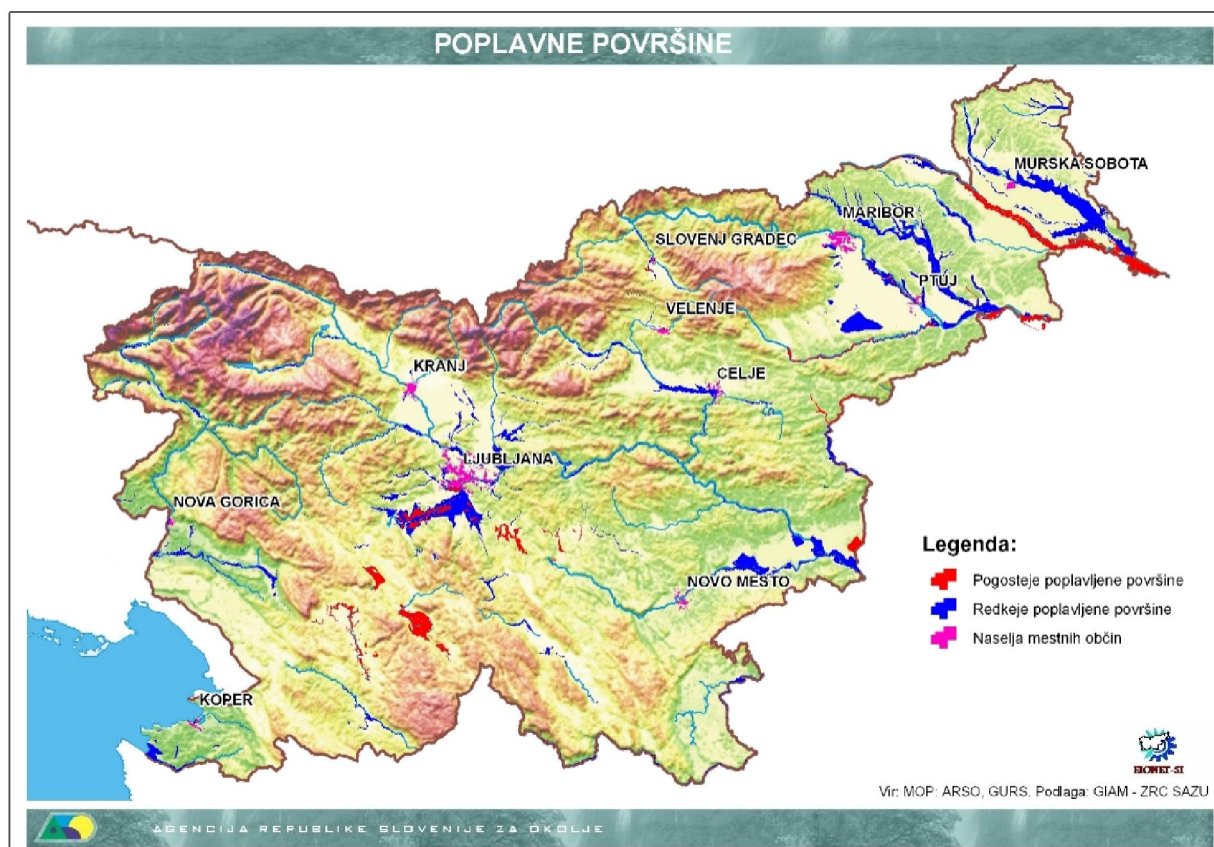
Največ naselij je razmeščenih vzdolž meje med ravnino in hribovjem, na ravnini pa je najpomembnejša meja med poplavnim in nepoplavnim svetom. Gradnja se vse bolj širi tudi na poplavna območja.

Slika 1: Ogroženost občin zaradi poplav

Vir: <http://www.ursr.si>, 2014

Slika 2: Poplavne površine v Sloveniji

Vir: <http://eionet-si.arso.gov.si/Dokumenti/GIS/voda/stanje/154.jpg>, 2014

1.3. ZNAČILNOSTI POPLAV

Občina Jesenice je občina z velikim deležem urbaniziranih površin ter relativno majhnim zaledjem. Območje občine je gorato oz. reliefno zelo razgibana ter ima gosto mrežo vodotokov. Glavni odvodnik je Sava Dolinka, vsi njeni pritoki na območju občine pa so hudourniki z izrazitim hudourniškim vodnim režimom. Hudourniška erozija je zato med naravnimi faktorji, ki ogrožajo območje občine, relativno pomemben dejavnik tveganja.

Površino občine lahko razdelimo na tri glavne enote:

• območje Karavank

Je največje, geološko najbolj pestro hudourniško aktivno območje občine. Obsega del masiva zahodnih Karavank med Hruškim vrhom in Vajnežem (med hudournikoma Dobršnik in Sevnik). Relief je zelo razgiban z velikimi višinskimi razlikami (600 do 2100 m). Glavni greben poteka v smeri zahod – vzhod, glavne doline večjih odvodnikov pa v smeri sever – jug. Položnejši in nižje ležeči predeli so kmetijska krajina (naselja Javorniški Rovt, Planina pod Golico, Plavški Rovt) s prevladujočimi pašniki. Strmejša in/ali višje ležeča pobočja pa so nenaseljena ter pretežno gozdnata oziroma gorska krajina. V Karavankah se nahajajo zaledja oz. zlivna območja skoraj vseh hudournikov v občini. Zaradi neugodne geološke podlage (neprepustnost, erodibilnost, številni prelomi, itd.), razgibanega reliefa (strma pobočja in grape) ter obilnih padavin je večina hudournikov zelo vodnatih in aktivnih. Pri večini so izoblikovani vsi trije tipični deli: zaledje (stekanje izvirnih krakov, erozijska žarišča), srednji tek (bolj ali manj erozijsko aktivne grape) ter formiran vršaj na izteku grape. Tipični karavanški hudourniki so Dobršnik, Hrušica, Jeseniščica (ima največje in zelo razvejano zlivno območje), Ukova, Javornik, Bela, Sevnik, Srednik ter še nekaj manjših. Vršaji teh hudournikov se že nahajajo v dolinskem območju občine.

• dolinsko območje

Obsega najnižje ležeča območja ob Savi Dolinki ter na jugovzhodu terasasto območje med Radovno in akumulacijskim jezerom Save. Ta del skoraj v celoti prekrivajo sedimenti, ki jih s strani v vznožju pobočij zasipajo pobočni grušči ter vršaji večine karavanških hudournikov. Ravne površine ob Savi (rečni nanosi v terasah različne geomorfološke starosti) so večinoma pozidane (urbana in industrijska krajina), kjer se nahajajo osrednji, nižje ležeči deli mesta Jesenice ter spodnji del Javornika. Položnejše površine v vznožju pobočij in na vršajih hudournikov (vršaji različne formiranosti in geomorfološke starosti) so prav tako večinoma pozidane. Tu se nahajajo višje ležeči deli mesta Jesenice (deli Plavža, Murova, del mesta pod Ukovo in Korantarjevim grabnom, Jelenkamnom in Špornovim grabnom), pretežni del Hrušice, višje ležeči del Javornika (nad železnico), pretežni del Koroške Bele ter vas Potoki.

• območje pobočij Mežakle

Južni del občine zajema severna in del vzhodnega pobočja Mežakle, ki pripada predgorju Julijskih Alp. Gre pretežno za enakomerna in zelo strma pobočja s precejšnjimi višinskimi razlikami (med 600 in 1400 m), Mežakla je apnenčasta kraška planota, zato je površinskih vodnih tokov zelo malo. V zgornjem delu pobočja se pojavljajo bolj ali manj aktivni, zelo strmi hudourniški jarki in grape, ki se večinoma izgubijo (umirijo in poniknejo) v nižje ležeče pobočne grušče. Do vznožja priteka le nekaj manjših hudournikov z bolj ali manj formiranimi vršaji, na katerih se nahajajo deli naselij Podmežakla, Podkočna in Kočna. Večina tega območja je sicer gozdna krajina.

Poplave v občini Jesenice praviloma nastanejo zaradi intenzivnih padavin v jesenskem času in taljenja snega v spomladanskem času. V odvisnosti od vlažnosti zemljišča padavine povzročijo večji ali manjši odtok vode, ki se zbira v vodotokih in s povečanim pretokom povzroča dvig gladine vode v strugah. Zato nastanejo kratkotrajne več urne hudourniške poplave.

Poplave zaradi dolgotrajnega dežja ali naglega topljenja snega ne nastanejo nepričakovano. Reke in potoki naraščajo postopoma in ko so korita polna, voda prestopi bregove. Časa za reševanje je dovolj. V primeru poplav zaradi močnih nalivov, pa voda zelo hitro naraste, zato časa za reševanje ni dovolj. Še prav posebno je deroča voda nevarna v ozkih dolinah in ob hudournikih, ker hitro naraste in ima rušilno moč. Vse skupaj spremljajo močni erozijski pojavi.

Na vseh hudournikih je po študiji evidentiranih 70 problematičnih odsekov različnih obsegov. Pri 43 odsekih gre za sanacijo poškodb obstoječih objektov oz. regulacij. Pri 27 odsekih gre za probleme hudournike erozije v neurejenih strugah. Podana je prav tako ocena prioritete oz. nujnosti ukrepanja v treh stopnjah in sicer: prioriteta I. v primeru kritičnega stanja (kritična ogroženost pomembnih objektov – nujna je takojšnja sanacija), prioriteta II. v primeru velike ogroženosti (sanacija je potrebna čim prej, odlašanje bo povzročilo prehod problematičnega odseka v I. prioriteto), prioriteta III. v primeru potencialne ogroženosti (če je le mogoče je potrebno preventivno ukrepanje, saj bo napredovanje problema povzročilo prehod problematičnega odseka v višjo prioriteto). Po prioriteti je 29 odsekov razvrščenih v I. prioriteto, 29 odsekov razvrščenih v II. prioriteto in 12 odsekov v III. prioriteto. Glede na obseg sanacije zahteva 12 odsekov majhen obseg, 50 odsekov srednji obseg, večjih pa 8.

Evidentirano je več kot 450 objektov (12 daljših regulacij) na 34 hudournikih (17 recipientov in 17 pritokov). Na podlagi obdelave oz. analize pridobljenih podatkov je bilo ugotovljeno naslednje:

- 58 % hudourniških objektov je v solidnem stanju ter popolnoma funkcionalnih.
- 34 % hudourniških objektov je deloma poškodovanih (tu so upoštevani tudi polni zaplavni prostori pregrad). Njihova funkcionalnost še ni bistveno zmanjšana (oz. jo lahko že z manjšimi ukrepi ponovno vzpostavimo), vendar jo lahko povečanj poškodb oz. slabšanje stanja zelo hitro zmanjša.
- 8 % hudourniških objektov je resno poškodovanih ali celo porušeni, njihova funkcionalnost je močno zmanjšana.

Stanje in funkcionalnost obstoječih objektov in regulacij je odvisno od intenzivnosti hudourniške erozije pripadajočega hudournika, celovitosti in uspešnosti izvedbene ureditve, starosti izvedbe ter intenzivnosti oz. rednosti vzdrževanja. Zmanjšanje funkcionalnosti ureditve pomeni povečanje stopnje ogroženosti na vplivnem območju hudournika.

Na območju Občine Jesenice so naslednji vodotoki:

1. Sava Dolinka,
2. Dobršnik,
3. Hrušica,

4. Kopavnik,
5. Jeseniščica s pritoki,
6. Pejca,
7. Mirca,
8. Ukova,
9. Korantarjev graben,
10. Jelen kamen,
11. Špornov graben,
12. Javornik s pritoki,
13. Bela,
14. pritok izpod Hrastnika,
15. Sevnik,
16. Srednjik,
17. pritok v Kočni
18. pritok v Podkočni.

Sava Dolinka

Na strugi Save Dolinke sta dve področji, kjer bi lahko ob visokem vodostaju reke prišlo do poplav. To sta Hrušica – Vrbje in področje Podmežakla. Poleg tega pa je velika nevarnost, da se zaradi sproščanja materiala v posameznih povirjih pritokov Save Dolinke in poznejšega zastajanja tega materiala v strugah pritokov oziroma Save Dolinke razmere v hipu spremenijo.

Potok Dobršnik

Zaradi plavin oziroma nefunkcionalnosti zaplavka pregrade je ogrožen celoten odsek struge preko vršaja oziroma skozi Hrušico, s tem pa tudi priobrežni objekti ter prepusti. Neustrezno podslapje ogroža prvo pregrado. V primeru hujšega izbruha je neposredno ogrožena stanovanjska hiša ob strugi pritoka Dobršnika, pa tudi nižje ležeči objekti ter travnik in cesta.

Hrušica

Ogrožen je prepust s tem pa tudi regionalna cesta Jesenice – Kranjska gora. V primeru zamašitve bi prišlo do preplavitve ceste. Ogrožena je tudi sama kineta v primeru povečevanja trenutno še majhnih poškodb in razraščanja vegetacije. Globinsko erodiranje ogroža brežine in objekte ob strugi – predvsem cesto. Ogrožena sta oba prepusta, obstoječa kineta z zaključnim pragom ter vodohram. V primeru hujšega izbruha hudournika, bi se sprostile plavine, ki bi zasule tudi dolvodno kineto skozi Hrušico. Problematičen je tudi pritok Hrušice ob železniškemu tunelu. Ogroženi so infrastrukturni objekti, poti in površine ob stanovanjskih površinah.

Kopavnik

V najhujšem primeru sta ogrožena stara cesta in travniške površine ob strugi ter tudi regionalna cesta Jesenice – Kranjska gora.

Jeseniščica s pritoki

V zgornjem toku potok je ogroženo obrežno zavarovanje ter priobrežni objekti. Slabšanje

stanja bi lahko povzročilo preplavitve. V srednjem toku bi večanje poškodbe levo obrežnega zidu povzročilo rušenje le-tega, s čimer bi nastala večja zajeda, sprožil bi se usad. Obstoječi usad resno ogroža cesto in avtobusno postajo. V spodnjem toku so ogroženi vrt ob stanovanjski hiši, most ter vikend hiša nad strugo. Problematičen je tudi pritok Jeseniščice Črni potok. Ogrožena je predvsem makedamska cesta oziroma sankaska proga. Napredovanje poškodb objektov bi sčasoma povzročilo večanje zajed, rušenje sistema itd, kar bi imelo negativne posledice na celoten vodni režim Jeseniščice. Na drugem pritoku Jeseniščice pod Erlahom, sta ogrožena oba prepusta pod glavno cesto. V primeru zamašitve prepustov bi bila preplavljena in erodirana glavna cesta Jesenice – Planina pod Golico. Erodiranje ter nekontrolirano razlivanje vode pa lahko povzroči plazenje celotnega pobočja. Na tretjem pritoku Jeseniščice v Žerjavcu, je kritično ogrožen sistem ustalitenih pragov, v primeru rušenja pa tudi prepust pod cesto. Ogrožen je tudi vtok prepusta – zaradi obilnih padavin je velika nevarnost zamašitve. Na četrtem pritoku Jeseniščice v Planini pod Golico, je ogrožena kineta ter ustalitvena praga. Ker je celotno pobočje plazovito, bi nadaljne erodiranje struge nad sotočjem z levim krakom lahko povzročilo plazenje.

Pejca

Struga je na odseku nad vrtovi oziroma hišami ulice Murova, neurejena. Ogožene so hiše in ceste (ulica Murova ter cesta na Golico).

Mirca

Hudournik je urejen na celotnem odseku.

Ukova

Na strugi so poškodbe katere je potrebno sanirati, ker bi povečanje le-teh ogrozilo stabilnost zidov, v drastičnem primeru pa celo delno porušitev. Zaraščenost in zastajanje plavin povzroča slabšo pretočnost in ima negativen vpliv na vodni režim. Ogroženi so priobrežni objekti in površine. Ogrožen je celoten odsek struge skozi mesto Jesenice oziroma preko vršaja, najbolj pa najvišje ležeči predeli ob strugi. Posledice so se pokazale v času zadnjih visokih voda leta 2003, ko so plavine zamašile prepust pod železnico ter zasule okolico, voda pa je preplavila številne objekte. Dodaten problem predstavlja 800 metrov dolg betonski prepust pod poslovno cono (od rondoja do izlitja v Savo Dolinko). V primeru zamašitve prepusta bi hudournik Ukova poplavlil upravno stavbo Občine Jesenice in bližnje objekte.

Korantarjev graben

V primeru hujšega izbruha hudournika bi prišlo do zasipavanja kinete ter zamašitve prepustov. Ogroženi so objekti in površine ob strugi ter ceste in infrastrukturni objekti.

Jelen kamen

V najhujšem primeru bi prišlo do preplavljenja Razgledne ulice, vrtov in hiš. Ogroženih je več stanovanjskih hiš na Razgledni ulici, pa tudi nižje na Tomšičevi ulici. Ogrožena je tudi nova kanalizacija, ki poteka po koridorju med parcelami na pobočju med obema ulicama.

Špornov graben

Ogrožen je prepust pod cesto, ki nima solidnega iztočnega zidu in odslapja, zaradi sproščanja plavin pa obstaja nevarnost zamašitve vtoka prekritja. V primeru zamašitve vtoka bi bili ogroženi bližnji deli stanovanjskega naselja na Tomšičevi ulici ter ceste in infrastrukturni objekti.

Javornik s pritoki

Povečanje poškodb kinet, pragov, obrežnih zidov bi ogrozilo njihovo stabilnost in ureditev na celotnem gornjem delu struge. V spodnjem delu struge so ogroženi stanovanjski objekti oziroma cesta in most. Ogrožena je funkcionalnost celotne dolvodne ureditve hudournika Javornik. Na prvem pritoku Javornika pri Žagarju bi v primeru hujšega izbruha hudournika prišlo do zamašitve prepusta, preplavitve, erodiranja in zasipavanja dvorišča, vrta in ceste. Ogroženi so objekti in površine na vršaju ter cesta. Na drugem pritoku Javornika zahodno od Resmana bi v primeru hujšega izbruha hudournika prišlo do zamašitve prepusta, preplavitve in erodiranja glavne ceste – nadaljnje poglobljanje bi jo spodkopalo. Ogroženo je tudi prečkanje cevovoda. Močnejši izbruh hudournika bi negativno vplival na vodni režim Javornika. Na pritoku Javornika vzhodno od Resmana bi prav tako v primeru hujšega izbruha hudournika prišlo do zamašitve prepusta, preplavitve in erodiranja glavne ceste, kar bi imelo tudi negativni vpliv na vodni režim Javornika. V primeru porušitve obeh poškodovanih pragov na pritoku bi bil ogrožen tudi tretji prag ter tudi prepust glavne ceste. Zaradi strme erodirane struge polne grobih plavin pritoka Javornika pri Kladniku bodo ogrožene nove hiše oziroma nasipi teras. Ogrožena sta tudi oba prepusta ter s tem glavna cesta in nova vodovodna infrastruktura.

Bela

Na zgornjem delu struge je ogrožena kineta. Odlašanje sanacije lahko povzroči drastično povečanje poškodb. Pretočnost struge je zaradi zasutosti in zaraščenosti zmanjšana. Poškodovani so tudi ustaliteni pragovi. Ogrožena so tudi priobrežna zemljišča in objekti. Odlašanje sanacije poškodovanih objektov bo povzročilo povečanje poškodb in v drastičnem primeru tudi delno porušitev. Nadaljnje razpadanje betona prvih dveh pregrad v spodnjem delu struge bi lahko oslabilo njuno stabilnost. Zaradi polnih zaplavnih prostorov pregrade ne upravljajo več zaplavne funkcije, plavine potujejo preko njih kar ima negativne posledice na vodni režim potoka skozi vas Koroška Bela. Na levem pritoku Bele se pogosto zamaši vtok v prepust pod dvoriščem poslopja Potoška št. 6 in celotno Potoško ulico. Ob močnejšem izbruhu desnega pritoka Bele le-ta lahko povzroči zasutje poti ter preusmeritev odtekanja vode po cesti oziroma proti nižje ležečim stanovanjskim objektom.

Pritok izpod Hrastnika

Naraslost vode preko desne brežine povzroči razlitje po travniku na cesto. Zaradi tega je ogrožena regionalna cesta Jesenice – Vrba ter vtoka obeh prepustov.

Sevnik

Ogrožen je zaključni prag zavarovanja prečkanja plinovoda, sproščajo se plavine, ki zasipavajo akumulacijsko jezero HE Moste.

Srednjik

V primeru hujšega izbruha hudournika bi visoka voda s plavinami zasula pretočni profil struge ter zamašila prepuste. Ogroženi bi bili objekti ob strugi, cesta skozi vas Potoki ter tudi dolvodni prepust pod regionalno cesto Jesenice – Vrba in železnico. Problem predstavlja tudi s hlodi zatrpan pretočni profil struge. Prišlo bi lahko do odplavljanja hlodovine, kar bi imelo nepredvidljive posledice.

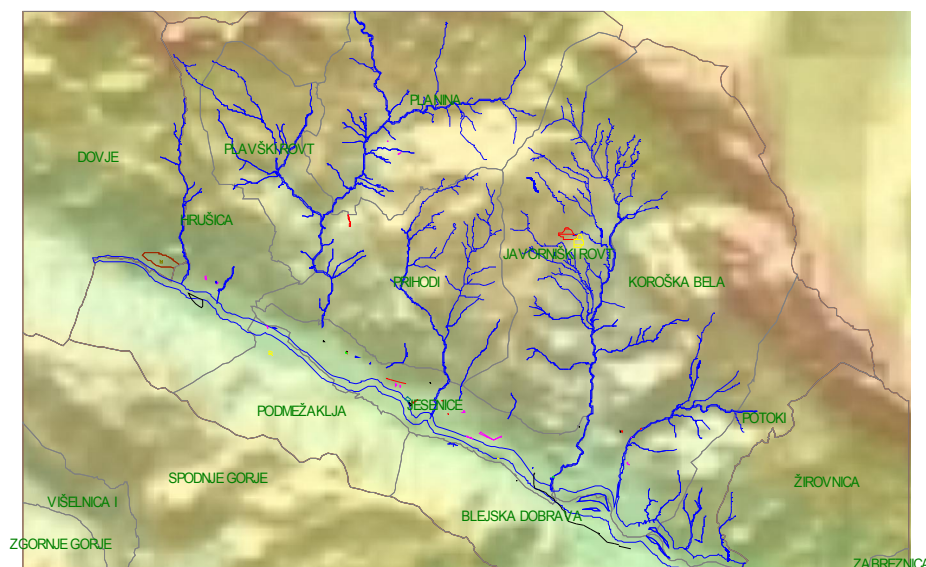
Pritok v Kočni

Zaradi neurejene struge so neposredno ogroženi cesta Jesenice – Bled, prepust pod njo ter travniške površine.

Pritok v Podkočni

Hudournik je urejen na celotnem odseku.

Slika 3: Večji in manjši vodotoki v občini Jesenice

Vir: GIS Občina Jesenice, 2014

V letu 2011 je bila za območje občine Jesenice izdelana Hidrotehnična študija, v kateri so karte poplavne nevarnosti in karte razredov poplavne nevarnosti¹. V njej je izdelana hidrološka hidravlična analiza poplavnih razmer za celotno dolžino Save Dolinke na območju občine Jesenice, to je na dolžini cca. 10 km od spodnjega robnega pogoja – HE Moste do zgornjega robnega pogoja – meja z občino Kranjsko goro.

Na podlagi zgoraj navedene poplavne študije se je ugotovilo, da je na velikem delu poseljenega območja Jesenic prisotna poplavna nevarnost. V pretežni meri je prisoten razred majhne poplavne nevarnosti predvsem zaradi sorazmerno majhnih globin prelivajočih voda, razred srednje poplavne nevarnosti je prisoten na posameznih depresijskih površinah, kamor se prelivajoča voda steka. Razred velike poplavne

¹ Hidrotehnična študija C22-RF/10, izdelana s strani Inženiring za vode, IZVO d.o.o.; Študija se nahaja v prostorih Občine Jesenice

nevarnosti je prisoten na sorazmerno majhnih površinah in depresijskih lokacijah, kjer je onemogočen normalni površinski dotok (podvoz pod železniško progo, depresija nad nasipom ind. Železnice na Javorniku,...).

Hitrosti so le na manjših površinah > 1 m/s, vendar zaradi majhnih globin ne predstavljajo bistveno povečanje erozijske nevarnosti.

Zelo kritična je tudi situacija v depresijskem območju na desni strani Javorniškega potoka nad nasipom železniškega nasipa, kjer lahko pride ob eventuelnim prelivanjem desnega brega gorvodno do globokega poplavljanja tega območja. Problematične pa so lahko razmere na tej lokaciji tudi ob intenzivnih padavinah, ko zbrana voda nima neposrednega površinskega odtoka. Dodatno težavo pa povzroča še visok nivo talne vode v času visokih vodostajev na Savi.

1.4. MOŽNOSTI IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

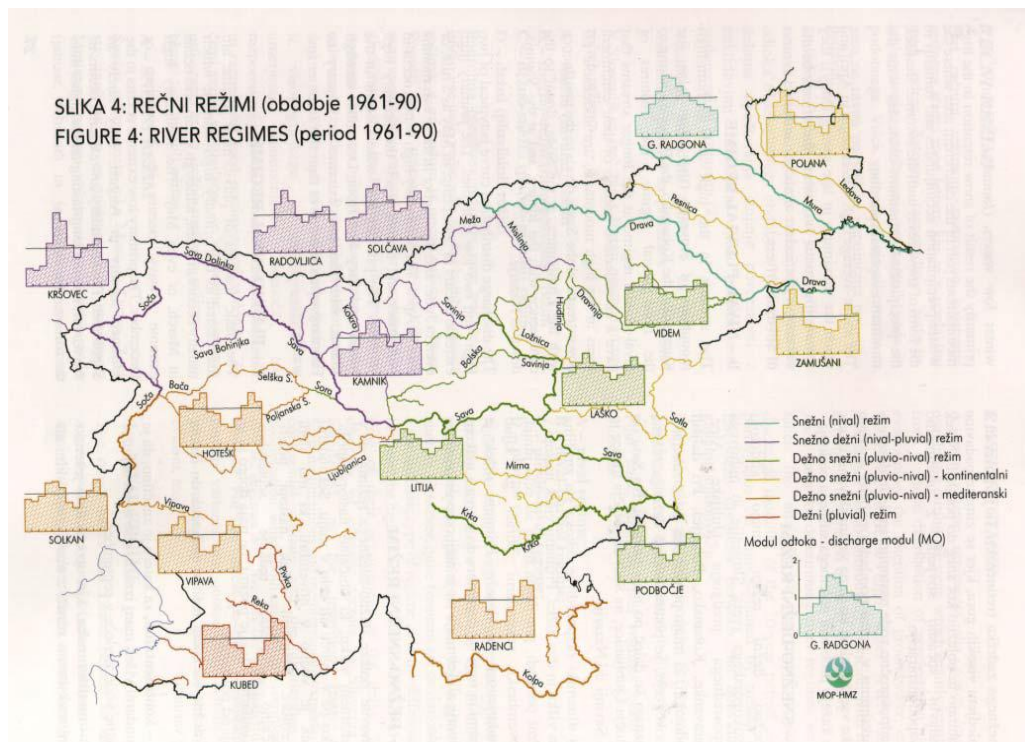
Ob poplavah in visokih vodah se možnost verižnih nesreč zelo poveča. Verjetnost nastanka verižne nesreče je odvisna od količine padavin, konfiguracije terena, zgrajene infrastrukture in že prej izvedenih zaščitnih ukrepov pred poplavami (zgrajeni zaščitni protipoplavni nasipi ipd.).

Iz izkušenj je znano, da poplave in visoke vode povzročajo naslednje verižne nesreče:

- preplavitve, zablatenje in zamurjenje površin,
- proženje plazov in podori,
- proženje blatnih in murastih tokov,
- globinske in bočne erozije v hudournikih in rekah,
- nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- epidemije in epizootije in
- poškodbe infrastrukture.

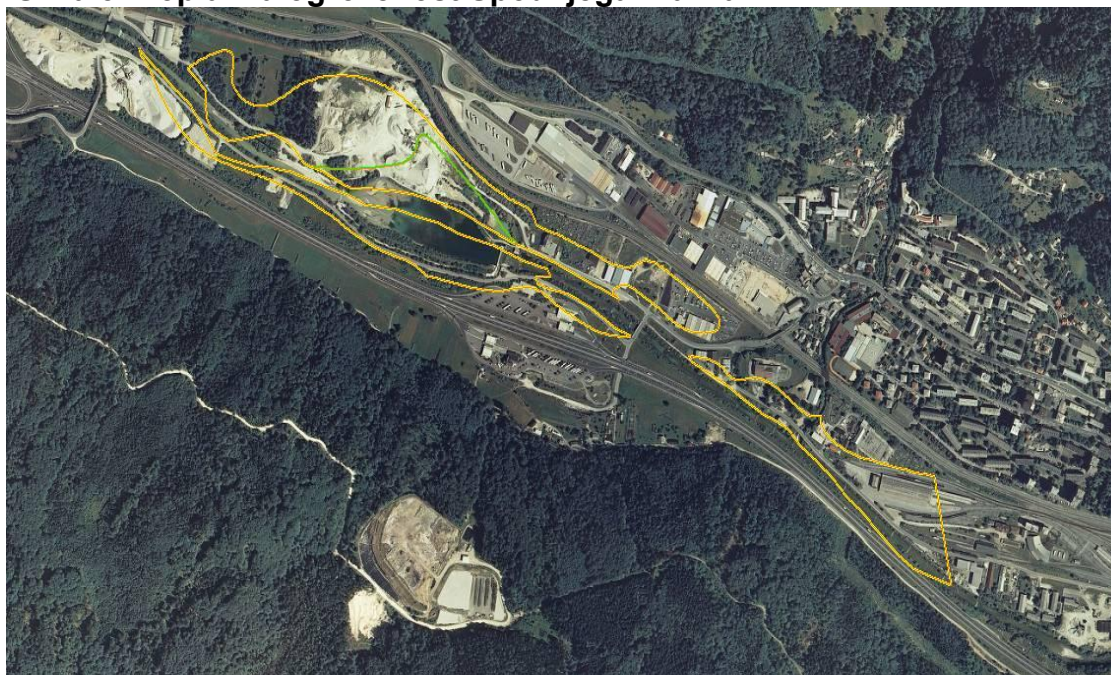
Zemeljski ali snežni plaz lahko zapre tok vodi in oblikuje zajezev vode. Tako lahko pride do porušitve z naravnim pojavom oblikovane pregrade, čemur sledi dolvodni porušitveni val, ki povzroči dodatno opustošenje ležečih površin. Zaradi verižnih nesreč lahko ob katastrofalnih poplavah pride do smrtnih žrtev in dodatnih poškodb objektov in infrastrukture.

Slika 4: Rečni režimi v Sloveniji

Vir: URSZR, 2014

Slika 5: Poplavna ogroženost Spodnjega Plavža

Merilo	1:22248
Skala	1 590m
Datum	2014
Uporabnik	Civilna zaščita občina Jesenice
Vir	eGIS_UJME

Legenda	
Poplavne linije	
100-letne poplave	
10 - 20-letne poplave	
Do 5-letne	

1.5. SKLEPNE UGOTOVITVE

Izdatne padavine običajno povzročijo visoke vode, njihove količine pa so močno odvisne od lege in razgibanosti površine. Nihanja med nizkimi, srednjimi in visokimi vodami so velika in značilna za večino vodotokov, kar jim poudarja hudourniške poteze.

Poplave se pri nas lahko pojavljajo skoraj vsako leto. Katastrofalne poplave so redkejše. Najpogosteje se pojavljajo v spomladanskem in jesenskem času, poplave zaradi nenadnih dotokov velike količine vode (nevihte) pa tudi v poletnem času.

Poplave pri nas ne prizadanejo gosto naseljenih območij, kljub temu pa se je nanje potrebno pripraviti pravočasno. Obvladovanje nevarnosti poprav obsega različne ukrepe za preprečitev nastanka poplav, kot tudi ukrepe za zmanjšanje posledic poplav, med katerimi sta najpomembnejši spremljanje in proučevanje poplavne nevarnosti.

Varstvo pred poplavami v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic poplav in obnovo. S tem načrtom se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje na prizadetih območjih.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

O poplavi govorimo, ko višina vode na nekem vodotoku doseže kritični nivo in ko je za nadzor in obvladovanje situacije potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva. Na poplave se je potrebno pravočasno pripraviti. Obvladovanje posledic poplav obsega različne ukrepe za preprečitev nadaljnjega širjenja poplav, kot tudi ukrepe za zmanjšanje posledic.

Temeljni načrt je Državni načrt zaščite in reševanja ob poplavah. Na ravni regije se izdela Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah za Gorenjsko regijo.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah za Gorenjsko regijo izdela Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Kranj.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah za Gorenjsko regijo mora biti usklajen z Državnim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah. Občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavah za Občino Jesenice pa mora biti usklajen z Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah za Gorenjsko regijo.

Vsi osnutki načrtov zaščite in reševanja ob poplavah morajo biti javno predstavljeni, tako da javna predstavitev traja najmanj 30 dni, na krajevno običajen način.

Vsi načrti zaščite in reševanja ob poplavah morajo biti javno predstavljeni najpozneje v 90 dneh po njihovem sprejetju.

Na podlagi 38. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10) ter na podlagi 3. odstavka 6. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/12) so organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več ljudi, načrtujejo v skladu z zakonom izvedbo zaščitnih ukrepov ter določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči usklajeno z načrti dejavnosti ter občinskimi načrti zaščite in reševanja.

V Občini Jesenice so tovrstne organizacije Osnovna šola Koroška Bela, OŠ Prežihov Voranc, OŠ Tone Čufar, Srednja strokovna šola Jesenice, Gimnazija Jesenice, Osnovna šola Poldeta Stražišarja, Zdravstveni dom Jesenice, Splošna bolnišnica Jesenice, Visoka šola za zdravstveno nego in Dom upokojencev dr. Franceta Berglja.

2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščita, reševanje in pomoč ob poplavih se organizira v skladu z naslednjimi načeli:

Načelo pravice do varstva ob nesreči: Vsakdo ima pravico do varstva pred nesrečami in njihovimi posledicami. Pri tem se upošteva načelo prednosti.

Načelo pomoči: Ob nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.

Načelo javnosti: Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni. Država in lokalna skupnost morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.

Načelo preventive: Vsakdo je dolžan spremljati razmere, po javnem alarmiranju ali pred njim izvajati preventivne in zaščitne ukrepe za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreč, ki so v njegovi moči.

Načelo odgovornosti: Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev: Občina Jesenice uporabi za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči najprej svoje sile in sredstva. V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oziroma ogroženosti, sile in sredstva občine Jesenice niso zadostna ali niso zagotovljena, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja. Vojsko in obrambna sredstva je mogoče uporabiti za zaščito, reševanje in pomoč, če razpoložljive sile in sredstva ne zadoščajo za nujno reševanje ter pomoč in če vojska ni nujno potrebna pri opravljanju obrambnih nalog.

Načelo prednosti: Prednost pred vsemi drugimi ukrepi ima reševanje človeških življenj. Pri zagotavljanju ukrepov ZRP, ki jih omogoča občina Jesenice glede na razpoložljive sile in sredstva ter razmere imajo prednost šole, vrtci, zdravstvene ustanove, ustanove varstva odraslih, individualno pa otroci, nosečnice, ostareli. Časovno prednost imajo neposredno ogroženi in prizadeti zaradi nesreče. O prioritetah odloča poveljnik CZ.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU

3.1. TEMELJNE PODMENE NAČRTA

1. Varstvo pred poplavami je dolžno zagotavljati Občina Jesenice, v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti pa to zagotavljajo tudi državne gospodarske javne službe na področju upravljanja urejanja voda ter državne in lokalne gospodarske družbe in državni organi, prebivalci kot posamezniki, prebivalci, prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje.

2. Občinski načrt je izdelan za poplave, ki nastanejo zaradi naravnih pojavov, kadar nastopijo poplave na kateremkoli vodotoku v občini Jesenice in kadar lokalni viri ne zadoščajo za učinkovito izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči.

3. Poplave lahko ogrožajo človeška življenja, živali in materialne dobrine neposredno zaradi delovanja vodnega vala, zaradi poškodbe objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi, poškodb ali porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, vodnogospodarske infrastrukture in naravnih vodotokov, poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah in podobno. Naštete objekte morajo upravljavci na prizadetem območju pregledati takoj po poplavah.

4. Za preprečevanje in zmanjšanje škode zaradi poplav ter za zaščito prebivalstva je nujno treba tako v občini kot v posameznih organizacijah in državnih organih pravočasno opozoriti na nevarnost nastanka poplav.

5. Če poplave nastanejo nenadoma (nepričakovani močni nalivi), sile za zaščito, reševanje in pomoč na prizadetem območju takoj začnejo z dejavnostmi za reševanje ljudi, živali in materialnih dobrin.

6. Ob katastrofalnih poplavah lahko občina Jesenice preko regije zaprosi za pomoč državo.

3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

3.2.1. Koncept odziva ob poplavah

Koncept odziva ob poplavah temelji na posledicah, ki jih povzroči poplava na ljudeh, naravi in objektih. Agencija Republike Slovenije za okolje na podlagi meritev opozarja pred poplavami rek in morja.

Koncept zaščite pred poplavo temelji na podatkih poplavnega monitoringa, ki kaže sliko trenutnega stanja voda, na podlagi katerih je z empiričnim modelom mogoče napovedati razvoj grožnje poplave in pomeni izhodiščno točko za nadaljnje aktivnosti, koncept reševanja in pomoči pa na logistični dejavnosti štaba CZ občine Jesenice, koordinaciji z javno gasilsko službo in slovensko vojsko.

Intervencijskih vrednosti glede na višino vodostajev je pet in na osnovi teh poteka koncept odziva:

- H1 (Q1) - vodostaj je zvišan, posebni ukrepi se še ne izvajajo
- H2 (Q2) - vodne razmere se stalno spremljajo
- H3 (Q3) - vzpostavi se stanje pripravljenosti za ukrepanje
- H4 (Q4) - izvajajo se ustrezni ukrepi zaščite in reševanja
- H5 (Q5) - izvajajo se širši ukrepi, predvideni za katastrofalne poplave

Naraščanje vodotokov (preseženi pogojni vodostaj-vodostaj je dosegel kritično točko in zahteva stalno spremljanje razmer).

Hidrološka prognostična služba Urada za meteorologijo prične redno spremljati stanje vodostajev, ko reke presežejo pogojne vodostaje.

Poplave (stanje pripravljenosti za ukrepanje).

Ko je pogojni vodostaj presežen in še narašča, se vzpostavi stanje pripravljenosti za ukrepanje. Na zahtevo poveljnika Civilne zaščite Občine Jesenice se izvaja obveščanje pristojnih organov, javnosti in prebivalstva, alarmiranje prizadetih prebivalcev, aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč, določite zaščitnih in drugih ukrepov, zbiranje informacij in posredovanje podatkov, izvajanje nalog in ukrepov zaščite, reševanja in pomoči, informiranje javnosti, ocenjevanje škode, spremljanje stanja in zaključek aktivnosti.

Katastrofalne poplave.

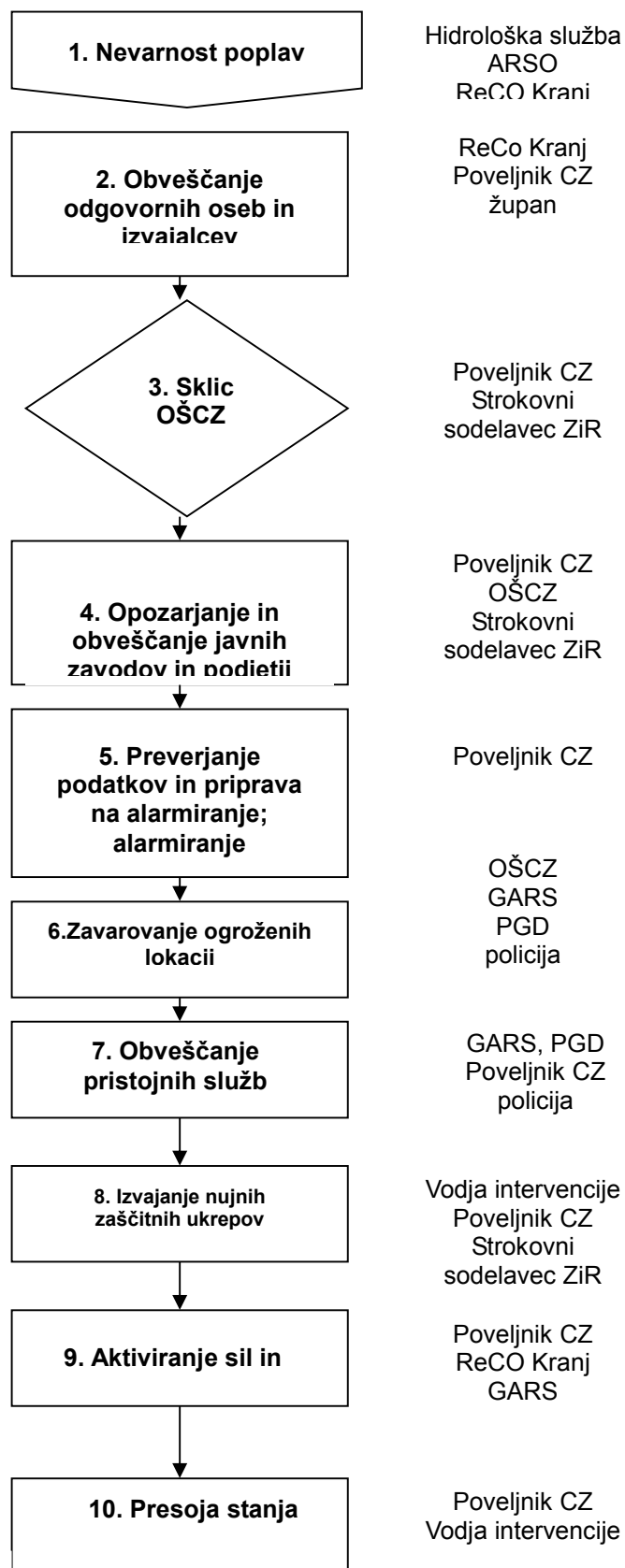
Izvaja se alarmiranje, obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč, na osnovi napovedi poteka nesreče in ocene situacije poveljnik Civilne zaščite Občine Jesenice določi zaščitne ukrepe in naloge v sodelovanju s poveljnikom Civilne zaščite za Gorenjsko.

Višini vodostajev H1 in H2 sta točki, ki opozarjata na nevarnost poplav. Pri višini H3 vode že poplavlja, pripravljati se začnejo ukrepi.

Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije meri 24-urne padavine vsak dan ob 7. uri na okoli 290 mernih mestih. Podatke pošilja Centru za obveščanje Republike Slovenije pa tudi drugim državam, v skladu z dogovori.

Shema: Diagram poteka aktivnosti ob večjih poplavah

**DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI
PRIMARNA ODGOVORNOST**

3.3. UPORABA NAČRTA

Občinski načrt ZiR ob poplavih za Občino Jesenice se aktivira:

- ko zaradi posledic poplav na ogroženem območju nastopijo posledice, ki onemogočajo ali otežujejo običajni tok vsakodnevnih aktivnosti v gospodarstvu, šolstvu in privatnem življenju,
- ob nenadnih poplavih takoj, ko nastopijo neobvladljivi dogodki,
- ob postopnih poplavih, ko je iz ocene stanja očitno da bodo vode prestopile bregove in ogrozile ljudi in materialne dobrine v občini.

Odločitev o tem sprejme Poveljnik CZ Občine Jesenice, ki je za svoje delo odgovoren županu. V času njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI

Občinski organi:

- župan
- občinska uprava

Organi Civilne zaščite občine:

- poveljnik CZ občine
- namestnik poveljnika CZ občine
- štab Civilne zaščite Občine Jesenice
- poverjeniki za CZ in njihovi namestniki
- strokovni sodelavec za zaščito in reševanje

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku in članih štaba civilne zaščite

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

Enote in službe Civilne zaščite občine

- ekipe prve pomoči
- služba za podporo
- tehnično reševalne enote

P – 4 Podatki o organih, službah in enotah civilne zaščite

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč v občini

- Javni zavod gasilsko reševalne službe (GARS Jesenice)
- Zdravstveni dom Jesenice

- Splošna bolnica Jesenice
- Javno komunalno podjetje Jeko – In
- Policijska postaja Jesenice
- Center za socialno delo

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje

Enote, službe in društva nevladnih organizacij

- prostovoljna gasilska društva občine Jesenice
- Gorska reševalna služba
- Radioklub Železar
- Območna organizacija rdečega križa Jesenice
- Karitas Jesenice
- Skavti

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

P- 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

4.2. MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči se uporabljajo obstoječa sredstva, ki se jih zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe Občine Jesenice in Štaba Civilne zaščite Občine Jesenice ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Jesenice oziroma njegov namestnik.

Materialno tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč iz državnih rezerv,
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

V kolikor občina Jesenice ne razpolaga z zadostnimi viri materialno-tehničnih sredstev, lahko poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Jesenice ali župan zaprosita za pomoč sosednje občine ali Štab CZ za Gorenjsko.

P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

4.3. PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Finančna sredstva so s proračunom občine Jesenice načrtovana za vse izvajalce nalog sil

za ZRP za izvajanje aktivnosti, kot so redna dejavnost, usposabljanja, opremljanje, vaje, nadomestila plač, stroški udeležbe. Sem sodi tudi pokritje najnujnejših začetnih stroškov operativnega delovanja enot in služb Civilne zaščite, pogodbenih izvajalcev in drugih operativnih sestavov za sile za ZRP, ki so nepredvidoma nastali, sem sodijo tudi začetne aktivnosti, ki jih ni bilo mogoče drugače speljati ali pa je v pogodbah o izvajanju nalog sil za ZRP in v pogodbi o medsebojnem sodelovanju in pomoči tako navedeno.

Finančna sredstva za izvajanje načrta se načrtujejo za:

- nabavo in obnavljanje potrebnih materialnih tehničnih sredstev
- stroške usposabljanj sil za izvajanje načrta
- stroške operativnega delovanja sil za izvajanje načrta
- materialne stroške.

Posebni stroški delovanja sestavov sil za ZRP ob velikih in katastrofalnih nesrečah ter njihove uničene in poškodovane opreme se pokrivajo iz sredstev rezerv proračuna občine Jesenice in Republike Slovenije oziroma iz posebnih sredstev za delovanje sestavov sil za ZRP ob posamezni nesreči, ki jih zagotavlja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Stroškovniki, računi ter druga dokazila in zahtevki se v najkrajšem možnem času dostavijo štabu Civilne zaščite občine Jesenice v verifikacijo, ki jih nato dostavi Komisiji občine Jesenice za ugotavljanje posledic naravnih in drugih nesreč.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. OPAZOVANJE NARAŠČANJA VODOTOKOV

Hidrološka prognostična služba Agencije Republike Slovenije za okolje-Urada za meteorologijo spremlja stanje vodostajev v Republiki Sloveniji. V vseh primerih, ko reke in gladina morja preseže pogojne vodostaje, se začne v hidrološki prognostični službi izredno spremljanje in obveščanje.

Štab CZ Občine Jesenice je o nevarnostih poplav oziroma poplavah lahko obveščen na naslednje načine in sicer:

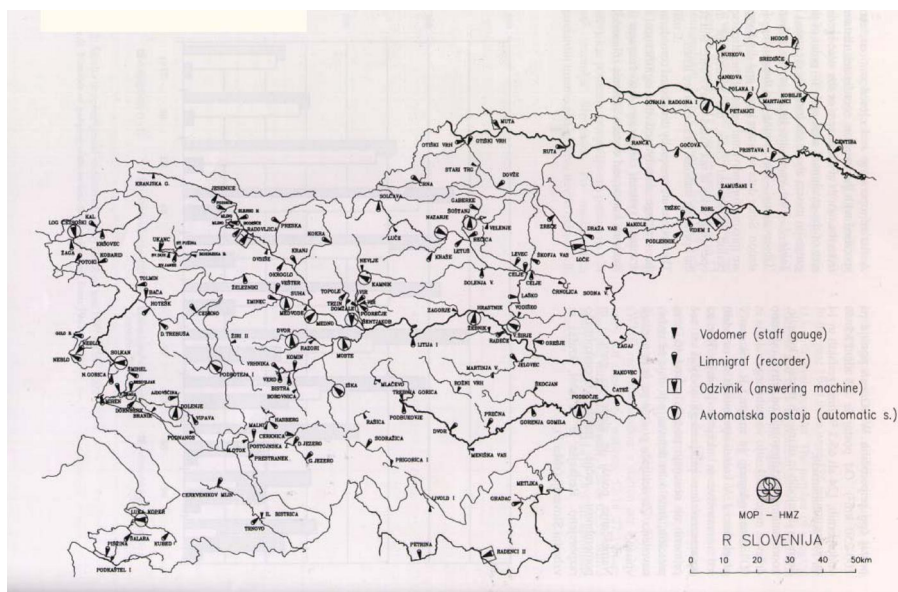
- od občanov preko številke 112 preko Regijskega centra za obveščanje Kranj,
- od drugih pristojnih občinskih organov in služb.

Člani štaba Civilne zaščite občine Jesenice, poverjeniki za civilno zaščito, poveljniki gasilskih društev in drugi pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč si ob močnem dolgotrajnejšem deževju, ko vodotoki pričnejo naraščati večkrat ogledajo situacijo na terenu in svoja opažanja posredujejo na Regijski center za obveščanje Kranj, naprej županu občine Jesenice.

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite

Člani štaba Civilne zaščite občine Jesenice, poverjeniki, poveljniki gasilskih društev, poklicni gasilci in drugi pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč si takoj po poplavah ogledajo situacijo na terenu in svoja opažanja posredujejo Občini Jesenice, ta pa naprej na Regijski center za obveščanje Kranj.

Slika 6: Mreža vodomernih postaj v Sloveniji

Vir: ARSO, 2014

5.2. IZVAJANJE OBVEŠČANJA PRISTOJNIH ORGANOV IN JAVNOSTI OB POPLAVAH

5.2.1. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV V OBČINI

Ko vodotoki v občini Jesenice dosežejo intervencijske vrednosti H3 in H4, Regijski center za obveščanje Kranj o tem (o nevarnosti poplav) obvesti Poveljnika CZ Občine Jesenice ali njegovega namestnika oz. prvo dosegljivo odgovorno osebo v Občini Jesenice v skladu z Dokumentom opazovanja, obveščanja, alarmiranja in aktiviranja, ki jih ReCO obvešča o izrednih dogodkih..

Prvo dosegljiva odgovorna oseba po prejemu obvestila s strani ReCO Kranj ob poplavih, katastrofalnih poplavih in nenadnih poplavih najprej obvesti:

- župana občine Jesenice,
- štab Civilne zaščite podjetij, zavodov in drugih organizacij,
- Policijsko postajo občine Jesenice,
- pristojne inšpekcijske službe.

Na podlagi obvestil iz terena ReCO Kranj o poplavih obvesti:

- poveljnika CZ občine Jesenice oziroma njegovega namestnika
- župana občine Jesenice oziroma drugo odgovorno osebo po seznamu odgovornih oseb v občini oz.
- prvo dosegljivo pristojno osebo v Občini Jesenice

Za sprotno informiranje organov v lokalni skupnosti in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic poplav, skrbi poveljnik CZ ob pomoči strokovne službe občine. V ta namen:

- v dogovoru z županom posreduje v ReCO Kranj podatke o prvih posledicah poplav na tel. številko 112, nato pa čimbolj natančno pisno prvo poročilo iz katerega mora biti razviden obseg posledic poplav, število poškodovanih, poplavljenih ali delno poplavljenih objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah.
- Pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev (Radio Triglav, Radio Belvi, Info TV, ATM).

5.2.2. OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je zadolžena Občina Jesenice, skladno z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Ur. list RS, št. 105/07) in 14. členom Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Občinski organi in službe, ki vodijo

in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči, morajo vzpostaviti z ogroženim prebivalstvom na prizadetem območju čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Opozarjanje in obveščanje o stanju na prizadetem območju Občina Jesenice se praviloma izvaja preko elektronskih medijev, preko javnih medijev, s sistemom javnega alarmiranja, s trkanjem in zvonjenjem oziroma delitvijo pisnih obvestil od vrat do vrat in na druge, krajevno običajne načine.

Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in Poveljnik CZ Občine Jesenice. Poveljnik CZ Občine Jesenice skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje ob poplavih.

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in Poveljnik CZ Občine Jesenice) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve.

V primeru nesreče večjega obsega, kjer je poleg občine Jesenice prizadetih še več drugih občin, Poveljnik Civilne zaščite za Gorenjsko poskrbi za ustrezno obveščanje in opozarjanje javnosti na pretečo nevarnost prek lokalnih medijev. Za dodatne informacije se prav tako lahko na regijski ravni objavijo posebne telefonske številke.

Občina Jesenice objavi telefonsko številko, na kateri občani lahko dobijo podatke o nesreči.

5.2.3. OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren župan in poveljnik Civilne zaščite Občine Jesenice, v skladu s svojimi pristojnostmi.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje občinska uprava Občine Jesenice s sodelovanjem skupaj s Štabom CZ Občine Jesenice, in sicer:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- član Štaba Civilne zaščite Občine Jesenice, ki je odgovoren za obveščanje javnosti po potrebi (odvisno od obsega nesreče), organizira in vodi tiskovne konference,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. list RS, št. 110/06-UPB1) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžni na zahtevo pristojnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ

5.3. ALARMIRANJE

O alarmiranju odloča Poveljnik CZ Občine Jesenice. Tekoče obveščanje javnosti pred in po poplavih izvajajo medijske hiše Radio Triglav d.o.o. Jesenice, Radio Belvi Kranj, GTV in INFO TV-kanal kableske TV. Navodila, opozorila in obvestila, pomembna za javnost, Poveljnik CZ Občine Jesenice posreduje medijem, ki so dolžni prednostno obveščati javnost o zadevah s področja zaščite in reševanja.

Regijski center za obveščanje Kranj ne upravlja s sireni v Občini Jesenice in ne proži siren, ker ni povezav.

Alarmiranje se izvaja samo preko sistema javnega alarmiranja, torej preko siren in v primeru, ko občino prizadanejo večje poplave, sistem javnega alarmiranja pa je poškodovan, bi občina prožila sirene ročno.

Znaki za alarmiranje so enotni za celotno območje nevarnosti naravnih in drugih nesreč kot enoten sistem v državi upravljajo Center za obveščanje Republike Slovenije, regijski centri za obveščanje in določeni območni centri za obveščanje.

Znaki za alarmiranje so:

- **opozorilo (svarilo) na nevarnost:** enoličen zvok sirene, ki traja dve minuti
- **preplah oziroma neposredna nevarnost:** zavijajoč zvok sirene, ki traja eno minuto
- **prenehanje nevarnosti:** enoličen zvok sirene, ki traja 30 sekund
- **preizkus siren:** enoličen zvok sirene, ki je enak znaku za prenehanje nevarnosti

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje lahko poleg znakov za določeno nevarnost izjemoma določi poseben znak za alarmiranje, če je potrebno ob določeni nevarnosti takojšnje ali specifično ravnanje prebivalstva na določenem območju.

Grafični prikaz znakov za alarmiranje z nujnimi napotki za ravnanje prebivalcev mora biti izobešen na vidnem mestu v vseh več stanovanjskih stavbah, javnih objektih in prostorih, kjer se zbira večje število ljudi ter v poslovnih objektih in prostorih. Obliko in vsebino grafičnega prikaza določi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Seznam delujočih siren:

- Stolpnica Titova 87
- GD Planina pod Golico
- GD Jesenice mesto
- Stolpnica Titova 22
- Stanovanjski blok Tomšičeva 70c
- GARS Jesenice – gasilci
- Tehnični biro Javornik
- GD Koroška Bela

Seznam lokalno delujočih siren:

- GD Javorniški rovt – Javorniški rovt 17 , tel.:580 6777
- Gledališče Tone Čufar – Trg Toneta Čufarja 4
- GD Blejska Dobrava – Blejska Dobrava 44 , tel.: 587 4203
- Podbojarna SUZ (prosta parica Acroni)
- V.V. aneks Acroni (prosta parica Acroni)
- Parna centrala Jes. (prosta parica Acroni)

P – 18 Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB

Regijski center za obveščanje Kranj v skladu z Dokumenti opazovanja, obveščanja, alarmiranja in aktiviranja obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v Občini Jesenice, ta naprej ostale odgovorne osebe, Štab CZ Občine Jesenice pa v primeru potrebe aktivira oziroma mobilizira svoje sile za ZRP v skladu z Dokumenti opazovanja, obveščanja, alarmiranja in aktiviranja Občine Jesenice.

Gasilske enote Regijski center za obveščanje Kranj aktivira skladno z Načrtom obveščanja in aktiviranja gasilskih enot v občini Jesenice. Aktiviranje dodatnih enot, služb in organov, na podlagi Dokumenta opazovanja, obveščanja, alarmiranja in aktiviranja Občine Jesenice, aktivira občina, seveda ob odobritvi Poveljnika CZ Občine Jesenice.

Poveljnik CZ Občine Jesenice ali njegov namestnik preuči trenutne razmere in na podlagi stanja, zahtev prizadete občine sprejme odločitev o pripravljenosti in aktiviranju organov, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči. Takoj po poplavi in prvih poročilih s kraja dogodka oceni stanje na prizadetem območju, predvidi možen razvoj dogodkov ter sprejme odločitev o pripravljenosti in aktiviranju organov, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči. Glede na razsežnost in ocenjene posledice nesreče posreduje zahtevo za pomoč štabu Civilne zaščite za Gorenjsko in Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Izpostava Kranj.

Glede na oceno in možen razvoj dogodkov lahko aktivira:

- člane štaba Civilne zaščite občine Jesenice,
- štabe Civilne zaščite podjetij, zavodov in drugih organizacij,
- JZ GARS Jesenice,
- Policijska postaja občine Jesenice,
- občinsko komisijo za ocenjevanje škode (zaradi priprave prve grobe ocene škode),
- ostale po nalogu pristojnih oziroma odgovornih oseb.

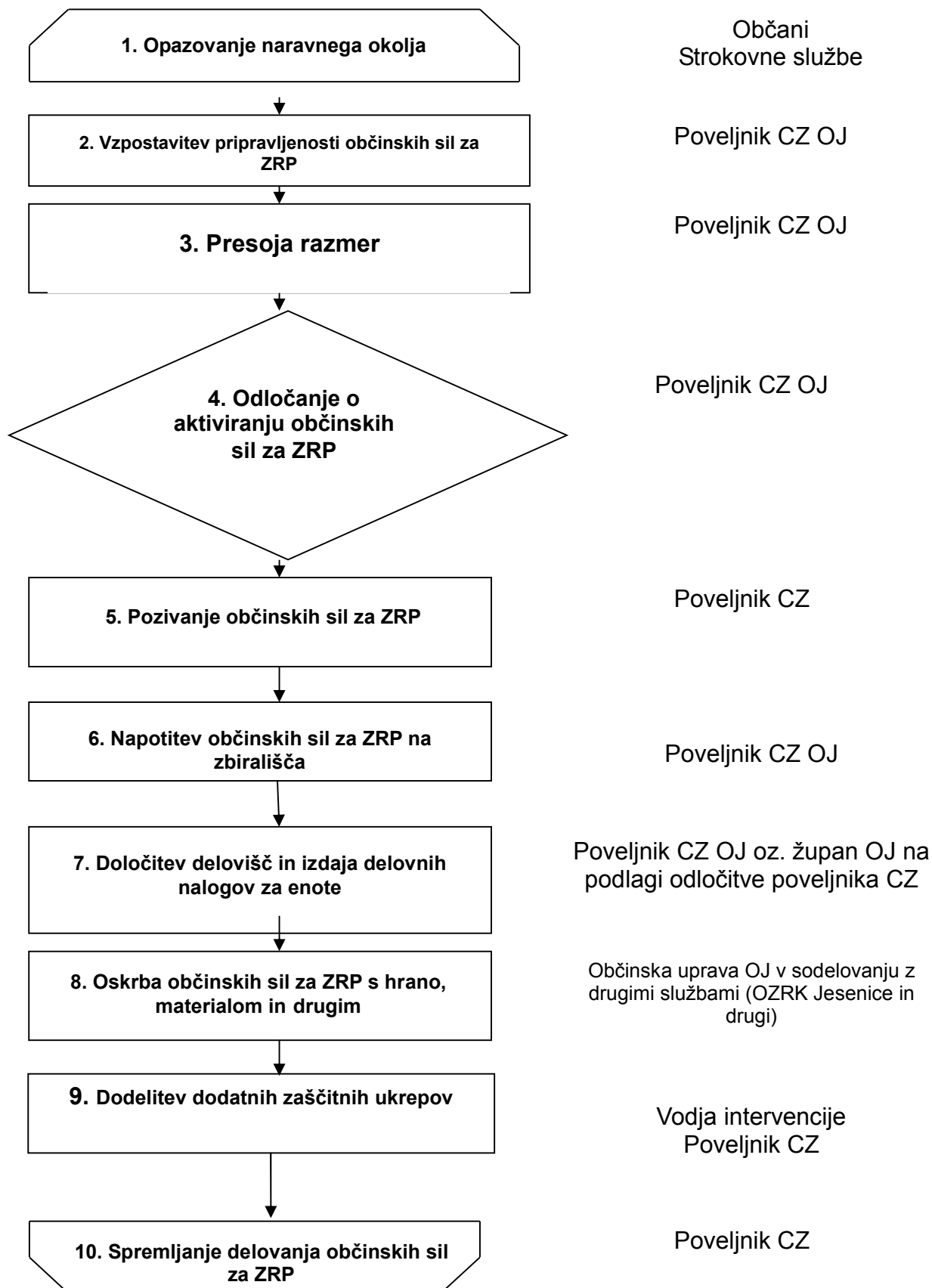
V podjetjih, javnih zavodih in organizacijah o aktiviranju odločajo direktorji in druge odgovorne osebe podjetij, ki se po naravi svoje osnovne dejavnosti vključujejo v aktivnosti ZRP, po prejetjem obvestilu o nevarnosti ali samoiniciativno.

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ

6.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

PRIMARNA ODGOVORNOST

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti s katerimi se sile za zaščito reševanje in pomoč vpokličejo in organizirajo vključno za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Jesenice odloča Poveljnik CZ Občine Jesenice.

O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč iz drugih občin pa odloča na podlagi zahtev Občine Jesenice in na podlagi predloga Poveljnika CZ Občine Jesenice, poveljnik Civilne zaščite za Gorenjsko.

Zmanjševanje nevarnosti poplav

- Izdelati je potrebno natančnejše in ažurnejše karte s poplavnimi območji. Skladno z ažurnimi podatki se dopolni obstoječo oceno ogroženosti.
- Zagotoviti redno vzdrževanje vseh vodnih objektov in naprav (redno čiščenje vodotokov, redna kontrola in vzdrževanje vodnih zajetij).
- Dosledno urejanje hudournikov (na območju občine Jesenice jih je relativno veliko) ter izgradnja in vzdrževanje meteornih kanalizacij. Na javnih cestah in drugih javnih površinah je potrebno urediti ustrezno odvodnjavanje ter zagotoviti čiščenje odtokov in odvodnih jarkov.

Zmanjšanje ranljivosti pred poplavami

- Pri urejanju prostora in gradnji objektov je potrebno upoštevati poplavna območja. Na poplavnih območjih, v kolikor obstaja večja verjetnost nastanka poplav, se gradnja objektov ne dovoli oziroma zahteva ustrezne višinske kote objektov.

Povečanje pripravljenosti na poplave

- Lastnike in uporabnike objektov na ogroženih območjih se seznani z ogroženostjo.
- Vzpostaviti celovit in učinkovit sistem opazovanja, obveščanja in javnega alarmiranja ob nevarnostih poplav.
- Načrt zaščite in reševanja ob poplavah je potrebno redno preverjati in vzdrževati ustrezen nivo pripravljenosti vseh služb.

Ukrepi PRED poplavo

- *Imejte pripravljen prenosni radio, žepno svetilko, rezervne baterije, mobilni telefon in osebne dokumente.*
- *Če prebivate v predelu, kjer so možne poplave in nanje kažejo tudi razmere (dolgotrajno deževje, neurje, močna odjuga), vključite radijski sprejemnik in spremljajte poročila hidrometeorološke službe in navodila pristojnih štabov Civilne zaščite.*

- Iz nižjih prostorov in kleti umaknite hrano, premičnine, dokumente, denar in druge dragocenosti v višje prostore zgradb.
- Napolnite posode s pitno vodo, saj obstaja možnost motene preskrbe z vodo.
- Živino umaknite v višje ležeče predele in ji pripravite začasno bivališče.
- Če imate čas, namažite strojno opremo, ki je ne morete umakniti pred vodo, pospravite dvorišče in zavarujte predmete, ki jih voda lahko odplavi.
- Če je vaš dom na območju, kjer lahko poplavna voda poplavi celotno zgradbo, pravočasno evakuirajte vse dobrine na varno območje k sosеду ali sorodniku. Če za to nimate časa, vzemite s seboj najnujnejše stvari (denar, dokumente, nekaj obleke) in umaknite ali pa vse odvežite oziroma spustite živino in se umaknite nad območje, ki ga lahko doseže voda.
- Preden zapustite dom, izklopite elektriko, plin in vodovod.

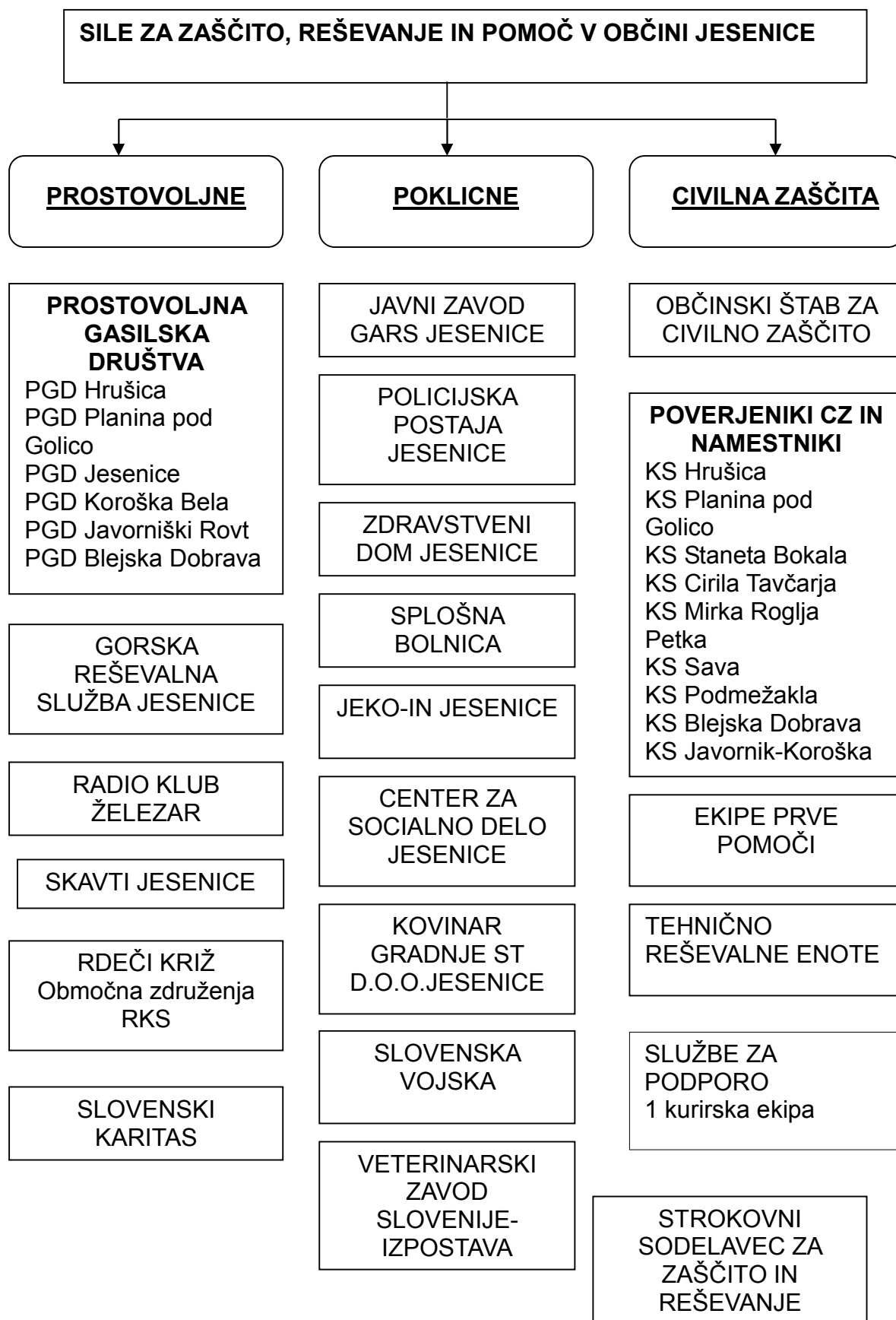
Ukrepi MED poplavo

- Če se vam ni uspelo umakniti in ste ostali na poplavljenem območju, se umaknite v višje predele stavbe in kličite na pomoč, ponoči pa si pomagajte s primernimi svetili, da vas bodo reševalci lažje našli. Ob sebi imejte tudi kak predmet, ki dobro plava in se ga lahko oprimate (avtomobilska zračnica, plastična posoda s čepom, večji kos stiropora...).
- Izogibajte se območij, ki jih lahko nenadno poplavi.
- Ne skušajte prečkati vodnega toka, kjer vam voda sega do kolen.
- Ne skušajte z avtomobilom prečkati poplavljenih cest, ker lahko ostanete ujeti v vodni pasti.
- Ne približujte se rečnim brežinam, ker so lahko zaradi erozije spodjedene.
- Spremljajte informacije, ki jih po radiu in televiziji posredujejo pristojne službe in organi.

Ukrepi PO poplavi

- Ne uživajte hrane, ki je bila v stiku s poplavno vodo.
- Ob poškodbah vodovodnega omrežja ne pijte vode, dokler ni sporočeno, da je neoporečna, predvsem pa ne pijte vode iz vodnjakov.
- Ne uporabljajte električne instalacije in aparatov, ki so bili poplavljeni, dokler jih ne pregleda strokovnjak.
- Obvestite pristojne službe o pretrganju telefonskega, električnega, vodovodnega ali plinskega omrežja.

Med poplavo in po njej boste potrebovali: nujne zaloge sveže vode in konzervirane hrane, pribor za prvo pomoč, zalogo nujnih zdravil, gumijaste škornje ali drugo primerno obutev in gumijaste rokavice, vodooodporno torbo za obleko in dragocenosti.

Pozivanje pripadnikov civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč izvaja občinska uprava Občine Jesenice v sodelovanju z enotami Civilne zaščite in Izpostavo Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Kranj. Občinska uprava Občine Jesenice izvaja tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v civilni zaščiti oziroma na področju zaščite in reševanja.

Za pozivanje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira kurirska ekipa. Poveljnik CZ Občine Jesenice izda odredbo za napotitev sil zaščite in reševanja na zbirališča na mesto nesreče. Na podlagi odločitve Poveljnika CZ Občine Jesenice izda župan Občine Jesenice delovne naloge za posamezne enote.

Za zagotavljanje varnosti se aktivira Policijska postaja Jesenice preko zunanjega člana štaba Civilne zaščite Občine Jesenice iz policijske stroke (namestnik komandirja). PP Jesenice ureja cestni promet za intervencijska vozila in zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov.

Poveljnik CZ Občine Jesenice oziroma gasilski poveljnik Občine Jesenice, samo za gasilske enote lahko na podlagi presoje odredita tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč. Oseba, ki je razglasila stopnjo pripravljenosti, o tem nemudoma obvesti župana Občine Jesenice.

6.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči se uporabljajo obstoječa sredstva, ki se jih zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe Občine Jesenice in Štaba Civilne zaščite občine Jesenice ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča Poveljnik CZ Občine Jesenice oziroma njegov namestnik.

Materialna pomoč občine Jesenice pri odpravljanju posledic poplav obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, naprave za prečiščevanje vode, električni agregati ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev ljudi, ki so ostali brez doma,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- o pomoči v finančnih sredstvih, ki jih občina Jesenice potrebuje za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje, odloča Vlada Republike Slovenije.

Materialno tehnična sredstva se **načrtujejo** za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč iz državnih rezerv,

- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

V kolikor občina Jesenice ne razpolaga z zadostnimi viri materialno-tehničnih sredstev, lahko poveljnik CZ ali župan zaprosita za pomoč sosednje občine ali Štab CZ za Gorenjsko.

Materialna pomoč občine Jesenice **pri odpravljanju posledic poplav** obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, naprave za prečiščevanje vode, električni agregati ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev ljudi, ki so ostali brez doma,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- o pomoči v finančnih sredstvih, ki jih občina Jesenice potrebuje za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje, odloča Vlada Republike Slovenije.

Če občina Jesenice ne more obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, pošlje prošnjo za pomoč poveljniku Civilne zaščite za Gorenjsko. Ta presodi o prošnji za pomoč in jo posreduje naprej poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob poplavah, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada Republike Slovenije, v nujnih primerih pa tudi poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije.

Drugi način je sodelovanje s slovensko vojsko. Najbližje Jeseniški občini je vojašnica na Bohinjski Beli, v kateri je nameščen 132.GORB, ki ima v svoji sestavi preko 300 vojakov stalne in pogodbene sestave. Vojaki so lahko v veliko pomoč pri reševanju in odpravljanju posledic naravnih nesreč, vojašnica sama pa zagotavlja dobre bivalne pogoje, ter nudi tako osnovno sanitetno oskrbo, kot tudi oskrbo s hrano in pijačo. V primeru mobilizacije, je vojašnica dosegljiva z avtobusi, vlaki, omogočeno pa je tudi pristajanje helikopterja.

6.3.1. OBČINSKI LOGISTIČNI CENTER

Občina Jesenice nima svojega stalnega logističnega centra, vendar se po potrebi (ad hoc) organizira logistični center, in sicer na lokaciji, ki je odvisna od vrste in obsega potrebne pomoči. Vodjo logističnega centra imenuje župan.

Občinski logistični center ob poplavah bo lahko organiziran na večih lokacijah, odvisno od obsega nesreče. Organizira se lahko v prostorih Občine Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice, na gasilski poklicni enoti GARS, Cesta železarjev 35, Jesenice, v prostorih OZRK Jesenice, Titova 78, Jesenice ali na drugih, za to primernih mestih, lahko pa tudi neposredno na prizadetem območju. V primeru, da zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanosti komunikacij ali drugih razlogov ni mogoče organizirati logističnega centra na teh lokacijah, se organizira na rezervni lokaciji v prostorih osnovnih šol, če je to mogoče.

Naloge občinskega logističnega centra Jesenice, ki se organizira po potrebi, so:

- zbiranje, razdeljevanje, transport in skladiščenje sredstev

- sprejem sredstev in opreme.

Prispela pomoč se zbira v logističnem centru, od koder se organizira razdelitev na kraj nesreče, pri razdeljevanju pomoči občine, regije ali države na prizadeta območja pa sodelujejo vse enote civilne zaščite.

Pri večji nesreči pomaga tudi Regijski logistični center Kranj, ki se v celoti nahaja v objektu 37, ki se nahaja na južnem delu vojašnice Kranj (poleg stavbe AMZS), ki pa ni tehnično varovan.

V primeru hujše nesreče se regijski logistični center Kranj uporablja za:

- skladiščenje in razdeljevanje opreme in sredstev iz zaloge materialnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč (državne zaloge) za primer naravnih in drugih nesreč,
- zbiranje, skladiščenje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Mednarodno pomoč usklajuje Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Reševalne enote in službe, strokovnjaki in materialna pomoč iz drugih držav se zbira v regijskem logističnem centru Kranj in od tam posreduje na ogrožena območja občine Jesenice.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. SPLOŠNA DOLOČILA

Operativno strokovno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči v občini Jesenice se organizira in izvaja kot enoten sistem in je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06 in 97/10).

Ko se aktivira civilna zaščita mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito in reševanje biti v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Jesenice oziroma njegovim namestnikom.

Ob katastrofalnih nesrečah, ko se intervencije izvajajo na večjih mikrolokacijah, Poveljnik CZ Občine Jesenice določi vodje intervencij na posameznih mikrolokacijah. Pri tem vodja intervencije vodi in koordinira delovanje vseh reševalnih in drugih sestavov za ZRP, ki so aktivirani za reševanje na njihovi mikrolokaciji (poklicni, prostovoljni, CZ, idr.).

Če pri zaščiti, reševanju in pomoči sodelujejo vojaške enote, njihovo delovanje vodijo vojaški poveljniki v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Jesenice. Poveljnik CZ Občine Jesenice lahko zaprosi za vojaško pomoč.

Policija organizira in opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči ob veliki nesreči v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Jesenice, ob manjši nesreči, ko ni potrebe za aktiviranjem CZ, pa samoiniciativno.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za zaščito, reševanje in pomoč v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje Poveljnika CZ Občine Jesenice ali poverjenika za CZ ter organizira enote in službe CZ v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s Poveljnikom CZ Občine Jesenice.

7.2. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/2010). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Posamezni organi vodenja na občinski ravni imajo ob poplavih te naloge:

Župan Občine Jesenice

- določa in predlaga Občinskemu svetu v sprejem letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,

- sprejema načrt zaščite in reševanja,
- skrbi za izdelavo programa in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ocen ogroženosti in načrta zaščite in reševanja,
- imenuje Poveljnika CZ Občine Jesenice ter sektorske in krajevne poveljnice ter štabe Civilne zaščite za operativno – strokovno vodenje zaščite reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah,
- določa izvajalce nalog zaščite, reševanja in pomoči in obveznosti o ustanovitvi sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- določa izvajalce javne službe,
- določa programske aktivnosti in naloge sistema varstva občine Jesenice, Občinski upravi,
- sklepa o ustanovitvi občinski enot in imenuje Poveljnika CZ Občine Jesenice namestnika CZ Občine Jesenice,
- sklepa o organiziranju in ustanovitvi sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- sklepa dogovore s sosednjimi občinami in državnimi organi o sodelovanju na področju zaščite, reševanja in pomoči,
- sklepa pogodbe o upravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči,
- zahteva pomoč za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ter za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje v skladu z načrtom in zakonom,
- Občinskemu svetu podaja oceno o pripravljenosti sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Jesenice,
- podeljuje priznanja s področja zaščite, reševanja,
- skrbi za obveščanje prebivalcev o nevarnostih, stanju varstva in sprejetih zaščitnih ukrepih,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon.

Občinska uprava Občine Jesenice

- izdelava predlog občinskega programa in letnega načrta varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- izdeluje predlog ocene ogroženosti in druge strokovne podlage za načrtovanje zaščite, reševanje in pomoči,
- izdeluje predlog načrta zaščite in reševanja v občini Jesenice,
- usmerja in usklajuje ukrepe za preprečevanje ter zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- izdeluje predloge raziskovalnih in razvojnih projektov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Občinski svet Občine Jesenice

- sprejme občinski program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na predlog župana,
- sprejme letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- ustanavlja javne službe s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in jim določa pristojnosti in odgovornosti v občinskem sistemu,
- ustanavlja informacijske in logistične centre,
- odloča o obsegu in načinu delitve sredstev za odpravljanje posledic nesreč,

- spremlja uresničevanje programov in načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Poveljnik Civilne zaščite Občine Jesenice

- vodi delo Štaba CZ Občine Jesenice ter štabnih služb,
- odreja aktiviranje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- vodi in usmerja zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah,
- določa dokumente načrtov zaščite in reševanja,
- odloča o razporeditvi opreme in sredstev zaščite, reševanja in pomoči v lasti občine Jesenice,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- usklajuje izdelavo delovnih osnutkov ocen ogroženosti, načrtov zaščite in reševanja in načrtov za opremljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- koordinira dejavnost organov vodenja in služb, vključenih v sistem varstva občine Jesenice,
- predlaga županu organizacijo in delovanje Občinske uprave, javnih služb in sil za zaščito, reševanje in pomoč, ter daje mnenje in predloge za odpravo škode, ki jo povzročajo naravne in druge nesreče,
- predlaga imenovanje članov štaba CZ Občine Jesenice in sektorskih štabov CZ ter poverjenikov za CZ,
- javno predstavlja načrte zaščite in reševanja,
- izvaja druge naloge, ki jih določa zakon in odreja župan.

Poveljnik Civilne zaščite Občine Jesenice ima med vodenjem zaščite in reševanje tudi dolžnost, da odredi:

- prepoved dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče ter promet mimo,
- umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- vstop v stanovanje,
- uporabo določenih sredstev, zvez oz. njihovo vzpostavitev,
- odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo,
- uporabo tujega zemljišča za zaščito in reševanje,
- obvezno sodelovanje državljanov v zaščiti in reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za zaščito in reševanje.

Štab Civilne zaščite Občine Jesenice

- nudi poveljniku Civilne zaščite občine Jesenice strokovno pomoč pri vodenju nalog zaščite, reševanja in pomoči,
- opravlja strokovno-operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob poplavih,
- zagotavlja informacijsko podporo občinskim organom in občanom,
- pripravlja strokovne ukrepe in navodila za delo na prizadetem območju,
- zagotavlja logistično podporo silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- opravlja administrativne in finančne zadeve,
- organizira in izvaja usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite ter ostalih izvajalcev zaščite, reševanja ter pomoči v občini Jesenice
- izvaja ogleda na terenu in pripravlja poročila,

- pripravlja obvestila za obveščanje javnosti.

Policajska postaja Jesenice

- varuje življenja, osebno varnost in premoženje ljudi,
- varuje določene osebe, objekte, organe in okoliše,
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom,
- sprejema ukrepe za ustrezno varovanje državne meje in opravlja mejne kontrole,
- preprečuje, aktivira in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov, druge iskane osebe ter jih izroča pristojnim organom,
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidniških in drugih nalog,
- vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z drugimi državnimi organi,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Javni zavod gasilsko reševalne službe GARS Jesenice

- se organizira v skladu s kategorizacijo, pravili stroke in pogodbo o izvajanju nalog javne gasilske službe,
- izvaja vse naloge zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah,
- izvaja črpanje vode in druge tehnične ukrepe ob poplavah v koordinaciji s štabom CZ občine Jesenice,
- sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav ob nesrečah,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja ob naravnih in drugih nesrečah,
- izvaja splošno reševalne naloge ob naravnih in drugih nesrečah,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic nesreč,
- sodeluje in pomaga pri vseh vrstah naravnih in drugih nesreč z razpoložljivimi silami in sredstvi.

Splošna bolnišnica Jesenice in Zdravstveni dom Jesenice

- prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob nesrečah,
- prevoz ponesrečencev v bolnišnico,
- zavarovanje varnega območja in mesta zdravstvene oskrbe,
- identifikacija mrtvih,
- specialistična zdravstvena pomoč,
- sodelovanje z ŠCZO ob nesrečah.

JEKO-IN, Javno komunalno podjetje

- izvajanje tehničnih ukrepov za zaščito pred poplavami,
- določene naloge pri urejanju prometa,
- določene naloge pri zaščiti vodotokov in virov pitne vode,
- določene naloge pri iskanju in reševanju zasutih ljudi,
- intervencijsko odstranjevanje ruševin,
- preventivni gradbenotehnični posegi ob poplavah,
- urejanje okolja za zaščito in reševanje,
- urejanje prostora za zaklanjanje,
- druge tehnično reševalne naloge po odločitvi poveljnika štaba CZ občine Jesenice.

Druge organizacije

Veterinarski zavod Slovenije-Jesenice in Veterinarska ambulanta Sanovet d.o.o. Jesenice:

- prva veterinarska pomoč živalim ob nesrečah,
- odstranjevanje in pokopi kadavrov po nesrečah,
- določanje lokacij za dekontaminacijo živali in izvedba dekontaminacije,
- sodelovanje z ŠCZO ob nesrečah.

Postaja gorske reševalne službe:

- prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob nesrečah na težko dostopnih območjih,
- transport ponesrečencev iz težko dostopnih območij.

Območno združenje Rdečega križa Slovenije in Slovenska Karitas:

- sodelovanje z štabom CZ občine Jesenice ob nesrečah pri zagotavljanju oskrbe prizadetega prebivalstva ob naravnih in drugih nesrečah.

Slovenska vojska:

- skrbi za mobilizacijo občanov,
- nudi pomoč pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč,
- nudi pomoč pri zavarovanju ogroženih območij,
- sodeluje in pomaga pri vseh vrstah naravnih in drugih nesreč z razpoložljivimi silami in sredstvi,
- nudi osnovne bivalne pogoje vključno s sanitetno oskrbo,
- zagotavlja logistično podporo silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- organizira in izvaja usposabljanje pripadnikov enot slovenske vojske,
- nadzor kvalitete pitne vode ter izdaja dezinfekcijskih sredstev in navodil za dezinfekcijo,
- določene naloge kemične zaščite,
- sodelovanje pri dekontaminaciji,
- dozimetrija, vzorčenje, meritve kontaminiranosti.

Vse sile za zaščito, reševanje in pomoč se vključujejo v skupne akcije zaščite, reševanja in pomoči na podlagi odločitev Poveljnika CZ Občine Jesenice.

Ko se aktivira civilna zaščita mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč biti v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Jesenice oziroma namestnikom CZ Občine Jesenice.

Policija organizira in opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči ob veliki nesreči v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Jesenice, ob manjši nesreči, ko ni potrebe za aktiviranjem CZ, pa samoiniciativno.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za zaščito, reševanje in pomoč v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poveljnika štaba CZ ali poverjenika CZ ter organizira enote in službe CZ v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s Poveljnikom CZ Občine Jesenice.

Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči v občini Jesenice izvajajo:

- Poveljnik CZ Občine Jesenice operativno-strokovno vodi zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah;
- namestnik CZ Občine Jesenice ima v času odsotnosti Poveljnika CZ Občine Jesenice vse njegove pristojnosti in je za svoje delo odgovoren županu;
- Štab CZ Občine Jesenice nudi strokovno pomoč pri vodenju;
- vodja intervencije oz. vodstvo intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami po pooblastilu Poveljnika CZ Občine Jesenice.

Poveljnik CZ Občine Jesenice ob pomoči članov štaba CZ ob naravni in drugi nesreči izvaja naslednje aktivnosti:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti – dajanje obveznih usmeritev vodij intervencije,
- zagotavljanje logistične podpore intervencijskih silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

Pri tem sodelujejo člani štaba in drugi strokovnjaki, ki jih vključi v delo Poveljnik CZ Občine Jesenice. Poveljnik CZ Občine Jesenice lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa. Poveljnik CZ Občine Jesenice lahko za vodenje posameznih intervencij določi vodjo intervencije.

Štab Civilne zaščite Občine Jesenice mora ob poplavih vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije. Osredotoči se tudi na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje in zdravje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog, ter nosilce koordinacije.

Štab Civilne zaščite občine Jesenice zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

O izvedeni intervenciji, njenem poteku in posledicah se pripravi pisno poročilo, po možnosti s slikovnim materialom.

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje

P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

7.3. OPERATIVNO VODENJE

Dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Jesenice operativno vodi Poveljnik CZ Občine Jesenice s pomočjo Štaba CZ Občine Jesenice. Poveljnik CZ za Gorenjsko spremlja stanje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči na prizadetem območju ter na zahtevo Poveljnika CZ Občine Jesenice skladno z načelom postopnosti organizira potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč.

V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, Poveljnik CZ Občine Jesenice zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč Poveljnika CZ za Gorenjsko.

Če je prišlo do nesreče večjega obsega, kjer so poleg občine Jesenice prizadete tudi sosednje občine v regiji, dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč skupnega pomena organizira in vodi Poveljnik CZ za Gorenjsko.

Štab Civilne zaščite Občine Jesenice ob poplavih organizira svoje delo na obstoječem sedežu, ki je v prostorih Občine Jesenice, Cesta železarjev 6, Jesenice, lahko pa tudi neposredno na prizadetem območju. V primeru, da je zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanosti komunikacij ali zaradi drugih razlogov onemogočeno delo Štaba Civilne zaščite Občine Jesenice, se preseli na rezervno lokacijo v druge prostore na območju občine Jesenice, to so prostori Javnega zavoda gasilsko reševalne službe Jesenice, v prostorih OZRK Jesenice ali na osnovnih šolah.

Ob naravni ali drugi nesreči pristojni poveljnik CZ oz. vodja intervencije zagotavlja, operaterjem sistem javne stacionarne in mobilne telefonije, dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območju nesreče (intervencije), do odprave napak in ponovne vzpostavitve delovanja.

Logistično podpora tem silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja Štab CZ Občine Jesenice v sodelovanju z Občinsko upravo Občine Jesenice ali logistični center (če je organiziran).

Intervencijska vozila in vozila s prednostjo imajo ob naravnih in drugih nesrečah v č.asu intervencije prednost vožnje pred drugimi vozili.

7.4. ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri vzpostavljanju telekomunikacijskih zvez pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se poleg javnega telefonskega omrežja, obvezna uporablja radijsko omrežje ZARE.

Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja pridejo še posebej do izraza v vseh neobičajnih razmerah, ko naročniki javnega telefonskega omrežja zasedejo vse razpoložljive zmogljivosti in pride morda celo do kratkotrajnega izpada samega omrežja, ki ne zmore tako močno povečanega prometa. V takem primeru nastopi potreba v Regijskem centru za obveščanje Kranj po dodatnih obhodnih poteh, ki jih lahko ponudijo radijska omrežja.

Pri vodenju intervencij in reševalnih akcij zaščite, reševanja in pomoči, sile za zaščito, reševanje in pomoč uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja.

Sistemi radijskih zvez

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- radijskih zvezah (ZARE),
- telefonu,
- fax,
- elektronski pošti,
- mobilni telefoni,
- internetu.

Pri operativnem vodenju dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah, ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb Civilne zaščite, gasilci, gorski reševalci, jamarji, potapljači, kinologi idr.).

Sistem radijskih zvez ZARE je koncipiran tako, da je možno uporabiti določeno število semiduplexnih kanalov (število je določeno s številom repetitorjev, ki so dosegljivi vsem R/p-ročne, mobilne, stacionarne na območju regije) in celoten nabor simpleksnih kanalov, ki so na razpolago v celotnem sistemu. Omejitve obstajajo zaradi konfiguracije terena, tehničnih lastnosti radijskih zvez ter posameznim reševalnim službam določa delovne (simpleksne) kanale.

Ob omejeni uporabi sistema zvez ZARE zaradi razgibane konfiguracije terena je možno postaviti praviloma v treh urah mobilni repetitor na določeno lokacijo. Regijski center za obveščanje Kranj posreduje Centru za obveščanje Republike Slovenije zahtevo za namestitev mobilnega repetitorja na določeno lokacijo. Za namestitev mobilnega repetitorja je pristojna Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Kot pomoč pri zagotovitvi normalnega ali boljšega operativnega dela se lahko aktivira ekipa radioamaterjev (Radio Klub Železar Jesenice). Za namen mobilizacije se lahko, ob odpovedi telefonskih linij, uporabi tudi lastna kurirska mreža. V primeru mobilizacije je kurirski sistem pozivanja lahko tudi osnovni. Vrsta zveze je odvisna od trenutne situacije razpolaganja s sredstvi zvez, stanja telekomunikacij in posledic nesreče.

Na območju občine Jesenice deluje repetitor na Dovški babi in Dobrči. V primeru poplave na lokaciji repetitorja ni pričakovati poškodb oziroma okvar. Večji izpad repetitorja se lahko nadomesti z mobilnim repetitorjem z agregatom.

Izpad zvez

Ob izpadu vseh razpoložljivih vrst komunikacij se aktivirajo radioamaterji za vzpostavitev radioamaterskih zvez.

Sistem radijskih zvez ZARE, ki ga uporabljajo organi vodenja in reševalne službe, temelji na uporabi določenega števila semidupleksnih kanalov, ter vseh možnih simpleksnih kanalov.

Radijske zveze v sistemu ZARE za povezavo med organi vodenja za gasilce v občini Jesenice delujejo kanali od 1 do 68.

Izjemoma, v primeru slabega signala, se lahko kanala uporablja za zveze med enotami na terenu. Semidupleksni kanal za delo med uporabniki dodeli ReCO.

Radijske zveze na mestu nesreče za intervencije v občini Jesenice:

- **58. simpleksni kanal** sistema zvez ZARE

Po potrebi lahko ReCO dodeli dodatne delovne kanale za zveze na mestu nesreče.

Za radijsko zvezo s helikopterjem na terenu se prvenstveno uporabljata:

- **33. (helikopter) in 34. kanal (helikopter NMP)** sistema zvez ZARE.

Izjemoma, v primeru potrebe pa tudi za druge zveze.

Za delo v predoru Karavanke se uporablja **14 dupleksni kanal**.

Na naseljenem območju občine Jesenice je kakovost zvez ZARE zelo dobra, prav tako ni območja, kjer ne bi bilo signala.

ReCO Kranj ima kontrolo nad radijskim prometom in dodeljuje simpleksne in semidupleksne kanale uporabnikom, ki pa smejo uporabljati le tiste, za katere so se dogovorili z ReCO Kranj, oziroma jim jih le-ta dodeli v primeru intervencije.

V radijsko omrežje ZARE je vključen sistem enosmernega pozivanja oziroma tihega aktiviranja (pozivniki). ReCO Kranj zagotavlja, da se sporočila poslana na pozivnike operativnih gasilcev preusmerijo tudi na mobilne telefone.

Enote in službe ter druge organizacije, ki sodelujejo na intervenciji in ne uporabljajo

sistema zvez ZARE, usklajujejo komuniciranje njihovi vodje z mesta vodstva intervencije (praviloma preko vodje gasilske intervencije) ter preko ReCO Kranj. Vsaka sodelujoča služba uporablja svoj sistem zvez in imenike.

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. UKREPI ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob poplavih obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov v prizadeti občini je v pristojnosti občine. V kolikor občina s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov, zaprosi za pomoč regijo (državo).

Zaščitni ukrepi

Za primer naravnih in drugih nesreč, se načrtujejo naslednji zaščitni ukrepi:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (intervencijske poti)
- evakuacija
- začasna nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev
- zaščita naravne in kulturne dediščine
- radiološko, kemijsko in biološko zaščito prebivalstva in naravnega okolja

Zaščitni ukrepi, ki so razdelani za občino Jesenice, so:

1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi ukrepi
2. Evakuacija prebivalstva
3. Oskrba prebivalstva s pitno vodo

8.1.1. PROSTORSKI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se pričnejo izvajati takoj po prvih obvestilih o zvišanju vodostaja rek. Vodnogospodarska javna služba (JEKO-IN), upravljavci objektov in drugi pristojni organi poostrijo nadzor nad zadrževalniki vode, jezovi in nasipi v primeru, da bi narasle vode lahko te objekte poškodovale.

Poveljnik CZ Občine Jesenice odloči, kdaj nastopi čas za rušenje naravnih pregrad in praznjenje umetnih akumulacij, katere sile se bodo uporabile za utrjevanje nasipov in kako bo potekalo sodelovanje med vodnogospodarsko javno službo, upravljavci objektov, drugimi pristojnimi organi in Štabom Civilne zaščite Občine Jesenice.

Štab Civilne zaščite občine Jesenice, lokalne gospodarske javne službe in druga podjetja morajo takoj ob pojavu nevarnosti za nastop visokih voda začeti z izvajanjem operativno zaščitnih ukrepov. Izvajajo se ukrepi dodatne obrambe nasipov, zapora ali ščitenje prometnic, evakuacija prebivalcev, izpraznitev kleti, stanovanjskih površin, skladišč, prekinitev nekaterih aktivnosti vezanih na vodotoke (odvzem vode) ipd.. Ti ukrepi so mogoči, če smo dovolj zgodaj opozorjeni na nevarnost.

Občina Jesenice lahko po potrebi sodeluje z regijsko enoto za tehnično reševanje pri odstranjevanju ruševin, z regijsko službo za podporo skrbi za preskrbo na prizadetem območju, Komisija za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah pa zagotavlja strokovno pomoč ocenjevalcem.

Ugotoviti je potrebno:

- koliko je poškodovanih zgradb, ki jih je možno sanirati z enostavnimi ukrepi ali ojačati,
- koliko zgradb je poškodovanih do te mere, da bivanje v njih ni več varno in je potrebno za prebivalce zagotoviti začasno namestitev.

NALOGE IZVAJALCEV, UKREPI	IZVAJALCI	NAVODILO Priloga
Ocenjevanje poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti	Komisija za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah	Seznam komisije
Izselitev prebivalcev iz neuporabnih objektov in nevarnih območij	Občani, služba za podporo, skavti, gasilske enote	Seznam PGD
Odstranjevanje naplavin, ureditev odvozov	Tehnično reševalne enote, gradbena podjetja	Seznam teh. reševalnih enot, seznam gradbenih podjetij
Določitev lokacij in postavitve zaslonov (začasnih) bivališč	Štab CZ, oddelek za urejanje prostora	Član štaba za tehn.reševanje
Zaščita objektov in naprav, ki so nujno potrebni za opravljanje življenjsko pomembnih dejavnosti (komunala, elektrika, telekomunikacije, zdravstvo, ceste, oskrba z vodo)	Uporabniki, lastniki, pooblaščen izvajalci, komunala, cestna podjetja	Seznam odgovornih oseb
Ocena škode	Komisije za ocenjevanje škode	Vodja komisije

Občina s svojimi enotami CZ takoj po poplavih začne izvajati zaščitne ukrepe in poroča o izvršenih ukrepih poveljniku CZ Regije.

8.1.2. EVAKUACIJA

Evakuacija se izvaja le v primeru, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in materialnih dobrin. Odredi jo lahko župan, oziroma v nujnih primerih pristojni poveljnik štaba Civilne zaščite občine Jesenice. Evakuacija se izvaja pred nastopom poplavnega vala, najpogosteje v spodnjem delu vodotoka. Če je dovolj časa se lahko poleg evakuacije ljudi izvaja tudi evakuacija materialnih dobrin.

Evakuacija se izvaja v skladu z načrtom evakuacije. Poplavna območja v naši regiji ne sežejo na naseljena območja, zato v preteklosti ni bilo potrebno izvajati množičnih evakuacij ob poplavih.

Naloge na tem področju opravljajo službe Civilne zaščite za podporo, slovenska vojska (Bohinjska Bela), gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnenimi zmogljivostmi, Rdeči križ Slovenije, Slovenski Karitas in druge humanitarne organizacije, centri za socialno delo in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči.

Ogroženi prebivalci občine Jesenice se zberejo na najbližjih lokacijah evakuacijskih zbirališč, od koder se jih z avtobusi prepelje na lokacijo začasne nastanitve.

V primeru katastrofalnih poplav so na območju občine Jesenice predvidene naslednje lokacije evakuacijskih zbirališč:

- Hrušica (parkirišče pred kulturnim domom)
- parkirišče pred upravno enoto občine Jesenice,
- parkirišče Športni park pod Mežaklo,
- parkirišče za poslopjem Gledališča Tone Čufar,
- parkirišče upravne stavbe Acroni Jesenice.

P – 5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč

8.1.3. SPREJEM IN OSKRBA OGROŽENIH PREBIVALCEV

Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev obsegata nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, obleko ter drugimi pomembnimi sredstvi, oskrbo z električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomoč ter obveščanje in izobraževanje šoloobveznih otrok. Oskrba prebivalcev na ogroženem območju obsega tudi zagotavljanje nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, nujno zdravstveno oskrbo živali, zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme ter zagotavljanje drugih osnovnih pogojev za življenje.

V primeru naravne ali druge nesreče, kjer obstaja možnost, da se vodovodni sistemi poškodujejo ali uničijo, je dolžnost občine Jesenice, da oskrbi občane s pitno vodo. Za oskrbo s pitno vodo (plastenke z vodo) poskrbi Rdeči križ – Območno združenje Rdečega križa – Izpostava Jesenice v okviru svojih načrtov za oskrbo prebivalstva. Aktivira svoje zaposlene in prostovoljce za razdeljevanje vode, hrane, odeje. Zato je pomembno varstvo vodnih virov in ukrepi za zavarovanje pitnih voda v občini, ki deli varstvena območja vodnih virov na:

- najožji varstveni pas
- ožji varstveni pas
- širši varstveni pas

V vseh treh pasovih mora biti rekonstrukcija ceste izvedena tako, da v primeru nesreč morebitne razlite tekočine ne morejo ponikati v podtalnico.

Neposredna okolica vodnega vira znotraj najožjega varstvenega pasu je namenjena za zaščito podtalnice in drenaže vodnega vira za oskrbo prebivalcev s pitno vodo. V neposredni okolici vira je prepovedan vsak poseg v prostor ter opravljanje kakršnekoli dejavnosti, razen vzdrževanja objektov za vodooskrbo.

Pri oskrbi z vodo je potrebno zagotoviti večje kapacitete vode v vodohranih, potrebno je osveščati ljudi v bolj racionalno porabo vode ter povečati kapacitete cistern za prevoz vode k tistim prebivalcem, ki so v primeru naravne ali druge nesreče bolj ogroženi in izpostavljeni pomanjkanju vode.

Za učinkovito izvajanje navedenih nalog je treba zagotoviti:

- dobro organizirane, usposobljene in opremljene organizacije za oskrbo z vodo
- učinkovito sodelovanje organizacij za oskrbo z vodo z gasilskimi organizacijami
- osveščanje ljudi v bolj racionalno porabo vode

Ob naravni ali drugi nesreči obstaja verjetnost, da bo na ogroženem ali prizadetem območju primanjkovalo vode. Poškodujejo ali uničijo se lahko vodovodni sistemi in v tem primeru je potrebno ustrezno ukrepati. Če je pomanjkanje vode v večjem obsegu, je potrebno za njeno zagotavljanje uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva. Na tako oskrbo z vodo se je treba pravočasno pripraviti. Obvladovanje pomanjkanja vode obsega različne ukrepe, s katerimi zagotovimo minimalne količine vode na prizadetem območju.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki sodelujejo pri oskrbi z vodo so:

- poklicne in prostovoljne gasilske enote²,
- organizacije za oskrbo z vodo,
- javno komunalno podjetje Jeko-In

Ob potrebi po oskrbi z vodo se izvajajo naslednje aktivnosti:

- obvestilo o potrebi po oskrbi z vodo,
- aktiviranje sil in sredstev,
- obveščanje pristojnih organov in služb,
- obveščanje javnosti na krajevno običajen način,
- ukrepanje ob potrebi po oskrbi z vodo,
- zaključek intervencije.

Obvestilo o potrebi po oskrbi z vodo prejme Regijski center za obveščanje Kranj, in sicer od Operativno komunikacijskega centra Policijske uprave Kranj, od občanov ali/in komunalnega podjetja Jeko-In.

² Gasilska enota ima gasilsko vozilo s cisterno, na kateri je 10 pip za pretok pitne vode. Volumen te cisterne je 3.000 litrov.

Na osnovi obvestila operativni delavec v Regijskem centru za obveščanje Kranj aktivira potrebne sile ali pa sile na občinski ravni aktivira Občinski poveljnik za Civilno zaščito.

Po prejemu obvestila o potrebi po oskrbi z vodo Regijski center za obveščanje Kranj aktivira pristojno gasilsko enoto, ki razpolaga z ustreznimi sredstvi za prevoz vode in vodjo intervencije obvesti o potrebni količini vode, ki jo je potrebno pripeljati na kraj pomanjkanja. Gasilske enote uporabijo za prevoz vode obstoječe uporabne vodne vire.

Vodja intervencijske gasilske enote po prihodu na kraj dostave vode to sporoči v Regijski center za obveščanje Kranj. Sporoči tudi o količini vode, ki je bila dostavljena in, če so potrebne še dodatne količine vode. V primeru množične potrebe po oskrbi z vodo, vodja intervencijske gasilske enote lahko zahteva aktiviranje dodatnih gasilskih enot, ki razpolagajo s sredstvi za dovoz vode.

Regijski center za obveščanje Kranj ali občinski poveljnik Civilne zaščite o večji potrebi oskrbe z vodo obvesti župana oziroma drugo odgovorno osebo v občini Jesenice (v skladu z obrazcem 4) in javno komunalno podjetje Jeko-In. Regijski center za obveščanje Kranj obvesti še vodjo Izpostave URSZR Kranj, poveljnika Civilne zaščite za Gorenjsko in Center za obveščanje RS.

Ogroženo prebivalstvo o oskrbi z vodo se obvešča preko medijev javnega obveščanja in na lokalno običajen način. Da se jim navodila za ravnanje ob pomanjkanju vode. Pri obveščanju je večji poudarek na izvajanju naslednjih aktivnosti:

- določitev lokacij za odvzem in dostavo vode,
- ureditev mest za odvzem in dostavo vode,
- prevoz in dostava vode do uporabnika,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

V občini Jesenice javno komunalno podjetje Jeko-In skrbi za oskrbo z vodo. Za to imajo določen sektor, ki zajema, zbira, čisti in distribuira pitno vodo. Zakonsko jih obvezuje, da občanom zagotavljajo zadostno količino zdravstveno ustrezne pitne vode, katere kvaliteta je primerljiva z vodo iz gorskih izvirov.

P – 14 Pregled avtomobilskih cest za prevoz pitne vode

OSKRBA PREBIVALCEV S PREHRANO

Za ogrožene prebivalce, ki so udeleženi v naravni ali drugi nesreči, je občina Jesenice dolžna, da zagotavlja tudi prehrano. Za večje število obrokov so primerni objekti javne prehrane, kjer imajo večje zmogljivosti za oskrbo večjega števila ljudi.

P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

Ob naravni ali drugi nesreči, ki je večjega obsega in ki traja več kot 24 ur, se po odredbi poveljnika CZ postavi poljsko kuhinjo, saj je občina Jesenice v daljši intervenciji ogroženim in evakuiranim prebivalcem, ter reševalcem v intervenciji dolžna zagotavljati en topel obrok na dan.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizirajo občine, izvajajo pa jo občinske javne službe in organizacije za socialno skrbstvo, otroško varstvo, šolstvo, varstvo invalidov, zdravstveno varstvo. Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi prostovoljne humanitarne organizacije.

8.1.4. RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA

Ob poplavah obstaja velika nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, kjer se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem poplavljenem področju je potrebno poostriti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi.

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki uporabljajo, proizvajajo, prevažajo, ali skladiščijo nevarne snovi. Pozornost je potrebno nameniti predvsem iztekanju nafte in naftnih derivatov v gospodinjstvih, zato morajo imetniki cistern poostriti nadzor nad njihovim stanjem ter preprečiti iztekanje naftnih derivatov v kanalizacijo ali (in) podtalnico. V mestih je potrebno preveriti plinovodno omrežje. Potrebno je organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo na območjih, ki so jih prizadele poplave. V zvezi s tem poveljnik CZ občine izda posebno obvestilo za prebivalce.

Enote za radiološko, kemično in biološko zaščito morajo takoj, ko nastopijo poplave oziroma takrat, ko se nivo vode zniža, pregledati celotno prizadeto področje, opraviti radiološko, kemično in biološko izvidovanje, ugotoviti prisotnost, vrsto in količino nevarnih snovi v okolju. Enote za radiološko, kemično in biološko zaščito označijo kontaminirano zemljišče in izvajajo aktivnosti za preprečevanje nadaljnjega širjenja nevarne snovi v okolje.

Na območju občine Jesenice stoji neposredno ob strugi Save Dolinke podjetje TPJ (Tehnični plini Jesenice) kot stacionarni vir tveganja zaradi nevarnih snovi, vendar objekt ne stoji na območju, kjer bi lahko prišlo do poplav.

Po potrebi se v odkrivanje nevarnih snovi v okolju vključi tudi regijska enota za RKB zaščito – izvidovanje. Enota izvaja detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo, opravlja enostavnejše analize, jemlje vzorce na terenu ter ugotavlja in označuje mejo kontaminiranega območja. Za opravljanje zahtevnejših analiz in preiskav vključimo državno enoto ELME.

V primeru širjenja nevarne snovi v okolje posredujejo poklicni gasilci GARS, ki preprečijo nadaljnje širjenje v okolje.

Večji viri tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi so:

- Enos Energetika d.o.o. za radi skladišča UNP pri Acroniju.

Manjši viri tveganja za okolje zaradi nevarnih snovi v skladu z določili 6. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ul. List RS, št. 3/02, 17/02, 17/05) so:

- SGP – SOL Plin Gorenjska zaradi kisikarne
- Eurosol d.o.o. zaradi skladiščenja UNP in drugih nevarnih snovi
- Acroni do.o. zaradi HF kisline na Slovenskem Javorniku in na Koroški Beli.

8.1.5. ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov poplav na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne dediščine, po potrebi pa sodelujejo tudi štab Civilne zaščite občine Jesenice in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Ob poplavah je pomembna zaščita oziroma po potrebi premestitev premične kulturne dediščine. Pregled in ukrepe za varstvo kulturne dediščine morajo vsebovati vsi načrti zaščite in reševanja. Kulturni spomeniki, pomembni za kulturo in dediščino naroda, morajo biti identificirani z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin. Stavbno kulturno dediščino je treba čimprej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela.

Zaščito kulturne dediščine organizira občina Jesenice po določilih veljavne zakonodaje in usmeritvah pristojnih organov občine Jesenice ali ustrezne organizacije za varstvo kulturne dediščine.

8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.2.1. TEHNIČNO REŠEVANJE OB POPLAVAH

Navedene naloge opravljajo gasilske enote, tehnično reševalne enote CZ Občine Jesenice in druge sile za zaščito, reševanje in pomoči. Pri opravljanju nalog sodelujejo vodnogospodarske javne službe (JEKO-IN), gospodarske družbe za vzdrževanje cest (JEKO-IN), gospodarske družbe z ustrezno mehanizacijo (zasebna gradbena podjetja) in drugi. Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodelujejo tudi enote slovenske vojske.

Opredelitev nalog pri tehničnem reševanju:

- protipoplavno zavarovanje ogroženih lokacij z UMT tesnili in vrečami s peskom (JEKO-IN, JZ GARS, PGD, zasebna gradbena podjetja, slovenska vojska),
- uvedba dežurstva in pripravljenosti mehaniziranih ekip (Poveljnik CZ občine Jesenice),
- protipoplavna zaščita javnih zavodov (JZ GARS, PGD, JEKO-IN, Štab CZ občine Jesenice),
- poružitve objekta, posek drevja (vodja intervencije, zasebna gradbena podjetja, JZ

GARS),

- reševanje ljudi, živali in materialnih dobrin (vse razpoložljive sile za zaščito, reševanje in pomoč),
- iskanje pogrešanih (štab CZ občine Jesenice, Policijska postaja Jesenice, GRS),
- črpanje vode na lokacijah (JZ GARS, PGD, JEKO-IN),
- nadzor kvalitete pitne vode (veterinarski zavod)
- uravnavanje oskrbe s pitno vodo (JZ GARS, PGD, JEKO-IN, slovenska vojska)
- postavitve cestnih zapor in urejanje prometa (Policijska postaja Jesenice, JEKO-IN),
- drugi tehnično reševalni ukrepi (vodja intervencije, sile za zaščito, reševanje in pomoč).

Naloga Poveljnika CZ Občine Jesenice je koordinacija dela med posameznimi izvajalci nalog in pomoč pri reševanju ljudi, živali in materialnih dobrin iz vode ter iskanju pogrešanih.

8.2.2. NUJNA MEDICINSKA POMOČ

Nujno medicinsko pomoč v občini Jesenice nudi Zdravstveni dom Jesenice in Splošna bolnišnica Jesenice.

Manjše poškodbe bi si prizadeti prebivalci oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite. Prvo pomoč na terenu bi izvajale enote za prvo pomoč CZ Občine Jesenice, katere bi bile aktivirane v primeru večjega števila poškodovanih. Te enote bi izvajale oskrbo poškodovancev, ki bi jih nato predale v oskrbo zdravstvenim delavcem.

Za težje poškodovane ljudi ob poplavi, nujno medicinsko pomoč zagotavljajo Zdravstveni dom Jesenice in reševalna postaja, ki s svojo reševalno službo na kraju nesreče oskrbi poškodovane ter jih po potrebi odvaža v Splošno bolnišnico Jesenice.

Vse naloge nujne medicinske pomoči se izvajajo v okviru nalog in ukrepov, ki jih imajo strokovne službe določene v okviru svoje pristojnosti.

V okviru nujne medicinske pomoči se ob poplavih izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju. To se predvsem naslednji ukrepi:

- nudenje prve pomoči, ki jo dajejo ekipe za prvo pomoč CZ Občine Jesenice,
- nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje bodisi na terenu ali pa v zdravstvenih ustanovah,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavlja Splošna bolnišnica Jesenice,
- izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov, ki jih izvaja medicinsko osebje Zdravstvenega doma Jesenice,
- oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah.

Ekipe za prvo pomoč CZ Občine Jesenice se aktivirajo takrat, kadar zaradi velikega števila poškodovanih ob poplavih pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna. Sodelujejo pri nudenju prve pomoči in evakuaciji poškodovanih z mesta nesreče.

Značilno za poplave so tudi utopitve ljudi. Za reševanje iz vode in pri nujenju prve medicinske pomoči ob tem so potrebna specifična znanja in oprema. Za reševanje iz vode so pripravljene in usposobljene Enote za reševanje v vodi in iz vode na regijski ravni in državni ravni.

Štab CZ Občine Jesenice spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči ter sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih na ogroženih območjih, se pa s svojo prvo pomočjo vključi tedaj, ko so razsežnosti nesreče ob poplavih presegle mejo, da bi vse redne službe lahko obvladovale situacijo.

8.2.2. PSIHOLOŠKA POMOČ

Preživelim ob katastrofalnih poplavih in svojcem žrtev poplav zaradi psihične prizadetosti (strah, izguba doma in drugo) se organizira psihološko pomoč. Psihološko pomoč ob poplavih dajejo različni strokovnjaki (psihologi, terapevt, duhovnik in drugi).

Psihološko pomoč ob poplavih organizirajo občina Jesenice v sodelovanju s strokovnimi službami (Splošna bolnišnica Jesenice, psihologi učnih ustanov in drugi). V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim ob nesreči z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se preživelim delijo ob nesreči.

V primeru pomanjkanju strokovnjakov v občini Jesenice se le-te pridobi iz drugih sredin, po možnosti v okviru regije iz neprizadetih občin ali preko Štaba CZ za Gorenjsko.

Organizacijo psihološke pomoči ob poplavih organizira Center za socialno delo Jesenice.

8.2.3. PRVA VETERINARSKA POMOČ

Veterinarska postaja zbira podatke o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju ter nudi prvo veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim. Odreja zasilni zakol poškodovanih živali, odstranjevanje živalskih trupel in izvaja druge higienske in protiepidemijske ukrepe v skladu z načrtom VURS za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč ji po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

Prva veterinarska pomoč ob poplavih obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na celotnem prizadetem območju,
- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim in obolelim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel,
- izvajanje drugih higienskih in proti epidemioloških ukrepov.

Podatki o poškodovanih in poginulih živalih se javijo vodji intervencije za posamezno območje, ta naprej podatke sporoči Veterinarskemu zavodu. Zasilni zakol poškodovanih živali in odstranjevanje živalskih trupel izvaja klavnica Jesenice. Veterinarski zavod določi lokacijo, kamor se prepeljejo živalska trupla in izvaja postopek drugih higienskih in proti higienskih ukrepov.

8.2.4 ZAGOTAVLJANJE OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob poplavih obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotovitev delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotovitev in zaščito nujne živinske krme,
- zaščito kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe (JEKO-IN, JZ GARS, PGD, Splošna bolnišnica Jesenice, Zdravstveni dom Jesenice, Veterinarski zavod Jesenice, Elektro Gorenjska) in druge organizacije s področja infrastrukture (zasebna gradbena podjetja, JEKO-IN), ter Poveljnik CZ Občine Jesenice.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev in podjetij s svojimi zaposlenimi za preprečevanje in ublažitev posledic poplav za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi občina Jesenice. Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastnih življenj oziroma imetja, kar je še posebno pomembno, če živijo na območjih, kjer voda lahko zelo hitro naraste. Občina Jesenice lahko organizira ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, sociologi, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki s področja zaščite in reševanja ter drugi. V dejavnost se vključujejo tudi humanitarne organizacije in prostovoljci. Določijo se lokacije in telefonske številke za delo svetovalne službe, število prostovoljcev iz vrst psihologov, sociologov, socialnih delavcev, zdravstvenih delavcev, strokovnjakov s področja zaščite in reševanja, določi se lokacija informacijskega centra, pomoč ogroženim skupinam prebivalcev in spremljanje socialni razmer na prizadetem območju. Preko Gorenjske regije, ki je zadolžena za distribucijo preventivnega gradiva (zgibanke idr.), ki ga v okviru usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito pripravlja država, občina Jesenice priskrbi potrebno preventivno gradivo za obveščanje.

9.1 NAČELA USMERITVE

Občani samoiniciativno ali na alarmni znak za nevarnost poplav pričnejo z izvajanjem osnovnih zaščitnih ukrepov za zaščito premoženja, kamor sodijo:

- evakuacija materialnih dobrin iz kletnih etaž,
- umik vozil ter večjega in vrednejšega premoženja s poplavnega območja,
- obveščanje ŠCZO o situaciji in problematiki v njihovem bivalnem okolju,
- pomoč bližnjim in sosedom, ki so pomoči potrebni,
- umik ljudi (predvsem otrok, starejših, obolelih) na varno,
- spremljanje razvoja nesreče (osebno, preko medijev) in priprava na nesrečo (glej napotki občanom ob nesrečah).

Podjetja s svojimi zaposlenimi ravno tako samoiniciativno ali na alarmni znak za nevarnost poplav pričnejo z izvajanjem osnovnih zaščitnih ukrepov za zaščito premoženja:

- evakuacijo zalog, arhivov, premoženja za proizvodnjo in transport ipd. iz poplavnega območja ali v višja nadstropja,
- obveščanjem OŠCZ o situaciji in problematiki v njihovem delovnem okolju.

Pri izvedbi ukrepov reševanja in pomoči si občani in podjetja najprej z lastnimi sredstvi in po svojih možnostih poskušajo pomagati ter odpraviti posledice nesreče v lastnih objektih ter v okolici. Če potrebujejo dodatno pomoč o tem obvestijo OŠCZ ali območnega poverjenika CZ.

INFORMACIJSKI CENTER

V primeru večjih naravnih in drugih nesreč, ko redne službe ne zmorejo opraviti povečanega obsega dela in se aktivira Civilna zaščita, se v lokalni skupnosti ad hoc ustanovi informacijski center. Določiti je potrebno lokacijo informacijskega centra (prostori Občine Jesenice ali prostori GARS-a). Potrebno je določiti telefonsko številko za delo svetovalne službe, kamor se lahko prebivalci obrnejo po pomoč. Preko informacijskega centra se obvešča prebivalce o posledicah in razmerah na prizadetem območju in določi se število prostovoljcev iz vrst psihologov, sociologov, socialnih delavcev, zdravstvenih delavcev in strokovnjakov s področja zaščite in reševanja. Potrebno je razčleniti tudi pomoč ogroženim skupinam prebivalcev in spremljanje socialnih razmer.

10. OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode po naravnih ali drugih nesrečah zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravlja skupaj. Ocenjevanje škode poteka v skladu z Metodologijo za ocenjevanje škode, ki je opredeljena v Uredbi o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur. List RS, št. 67/03, 79/04 in 81/06).

Škoda, ki jo povzroči poplava, obsega:

- škodo na stavbah, gradbenih inženirskih objektih, zemljiščih in drugem premoženju na vplivnem območju poplave;
- oceno stroškov nujnih stabilizacijskih del za vzpostavitev ponovnega ravnovesja hribinskih mas.

Ocenjevanje škode poteka v skladu z:

- Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1, 97/2010),
- Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Ur. list RS, št. 75/03),
- Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur. List RS, št. 67/03, 79/04 in 81/06).

Škodo ob naravni ali drugi nesreči po metodologiji na območju občine Jesenice ocenjuje komisija, ki jo imenuje župan izmed strokovnjakov po posameznih področjih.

Ocene škode, ki jih izdela Komisija za ocenjevanje škode v Občini Jesenice, mora potrditi Regijska komisija za ocenjevanje škode v regijah na območjih, na katerih je škoda nastala, ter državna komisija za ocenjevanje škode.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti gradbenih objektov podlaga za večino dejavnosti za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju, mora biti opravljeno v najkrajšem možnem času.

Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravni ali drugi nesreči najprej pripravi grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči prizadetim občinam pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo in pripravo sanacijskih programov.

Če je oškodovana lokalna skupnost, mora dokazila o škodi v primeru nesreče zbrati oziroma škodo oceniti, njena pristojna komisija, če uprava ne odloči, da bo škodo ocenila regijska komisija ob pomoči pooblaščenih cenilcev. Oceno škode mora predložiti v pregled in potrditev regijski komisiji za oceno škode ob naravnih in drugih nesrečah.

Ocena škode na ravni lokalne skupnosti, torej občine Jesenice, se izkazuje:

- po lastništvu poškodovane stvari;
- po škodnih skupinah
- po dejavnostih v skladu s statistično klasifikacijo.

Takoj, ko Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje izda sklep o začetku ocenjevanja škode v prizadeti občini Jesenice ob naravni ali drugi nesreči, le-ta s svojo komisijo za ocenjevanje škode prične z ocenjevanjem. Občinska komisija za ocenjevanje

škoda na podlagi zbranih vlog in ogleda izdela oceno škode in na Izpostavo Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Kranj pošlje vloge z zbirnikom po vrsti poškodovanosti. V primeru, da občinska komisija ne zmore dela, na zaprosilo Občine organizacijo ocenjevanja škode v sodelovanju s prizadeto občino prevzame Izpostava RS za zaščito in reševanje Kranj z regijsko komisijo oz. se pridobi pomoč na ravni države.

Izpostava URSZR Kranj po prejemu zbornika in vlog od jeseniške občinske komisije za ocenjevanje škode skliče regijsko komisijo za ocenjevanje škode, ki pregleda ali so vsi obrazci pravilno in natančno izpolnjeni, preverijo ugotovljeno stopnjo poškodovanosti navedene v individualnih vlogah. Člani regijske komisije sprejmejo, zavrnejo ali popravijo posamezne vloge. Po presoji regijske komisije za ocenjevanje škode se določijo vloge, ki jih bodo preverili na terenu. Te ogleda opravijo skupaj s Komisijo za ocenjevanje škode občine Jesenice.

Posledice nesreče in stroški sanacije

Stroške sanacije in vzpostavitev v prejšnje stanje ter stroške odškodnin fizičnim in pravnim osebam je dolžan kriti povzročitelj ogroženosti ali nesreče, v kolikor je to povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti.

Praviloma posledice nesreč na premoženju odpravlja lastnik le-teh. Občina Jesenice in država lahko za obnovo poškodovanega ali uničenega premoženja v zasebni lasti dodelita sredstva upravičencem na podlagi ocene neposredne škode na stvareh. Sredstva za odpravo posledic nesreč se dodeljujejo brez obveznosti vračanja.

V primeru, ko lastnik premoženja ne zmore sam odpraviti posledic nesreče, lahko Občina prevzame tako odpravo posledic.

Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah opravlja naloge, ki so skladne z Metodologijo za ocenjevanje škode. Določijo se prostorske zmogljivosti, pripravijo dokumentacijo (orto-foto posnetke prizadetih naselij s hišnimi številkami, razdelitev plazovitih ogroženih območij po karejih, seznam stanovanjskih objektov z nosilcem lastniške oz. uporabniške pravice, obrazce za poškodovanost, obrazce za škodo) in jo v skladu z zakonodajo uskladijo z Regijsko in Državno komisijo za ocenjevanje škode in na podlagi ocen se prizadetim prebivalcem izplača odškodnina.

P – 33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Razlaga pojmov

HIDROLOGIJA ALI VODOZNA NSTVO je znanost, ki proučuje vode na kopnem (nad površjem, na površju in pod površjem).

METEOROLOGIJA je znanost in operativna dejavnost. Osnovni namen rednega in sistematičnega spremljanja meteoroloških pojavov je pravočasno napovedovanje in obveščanje o vremenskih pojavih zaradi zaščite, obrambe in varovanja prebivalstva in dobrin ter zaradi čim bolj smotrnega izrabljanja z vremenom, podnebjem in vodami povezanih naravnih danosti. Poleg merjenj je bilo za vzpostavitev vremenske službe potrebno tudi razumevanje dogajanj v ozračju.

NEVARNOST je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z močno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

OGROŽENOST je sinteza nevarnosti, ranljivosti in sprejemljivosti tveganj, kar pa je odvisno od kulturnih, moralnih in ekonomskih vrednost v posamezni družbi. Poplavna ogroženost nastopi zaradi delovanja zunanjih naravnih sil v času običajno kratkotrajnih, a zelo intenzivnih ujm.

POPLAVA je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Je naravna nesreča, ko izredni vodni pretok povzroči občutno škodo ob razlitju vode iz struge po okolici in z razdejanjem vodne tokove.

POPLAVNI VAL se pomika po reki navzdol pri večjih nižinskih rekah 2-5 km/h, pri nenadnih povodnjih hudourniškega značaja pa tudi čez 15km/h. Ko reka prestopi bregove, se hitrost vode hitro zmanjša.

POVODENJ je naravna nesreča, ko izredni vodni tok povzroči občutno škodo v rečni strugi.

POREČJE je območje, s katerega vse celinske vode odtekajo preko potokov, rek ali jezer v reko ali jezero.

RANLJIVOST je stopnja škode ali posledic, ki bi lahko postale zaradi potencialno škodljivega pojava.

ŠKODA obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

VODOSTAJ je višina nivoja vode v rečnem koritu in ga merimo z vodomerno letvijo ter izračunamo v centimetrih. Vodostaj opazujemo vsak dan zjutraj, posebno na večjih rekah. Letev je navadno pritrjena ob mostovih in je razdeljena na 2 cm široke bele in črne proge. Kota „0“ od katere merimo gladino vode, je postavljena tako, da imajo vodostaji najpogostejše pozitivne vrednosti.

VODNI PRETOK je tista množina vode, ki preteče skozi ovlažen rečni profil na nekem mestu v 1 sekundi. Izrazimo ga v m/sek, izračunamo pa tako, da površino ovlaženega profila pomnožimo s srednjo množino vode. Vodni pretok je močno povezan z višino vodostaja.

11.2 Razlaga okrajšav

CRP – Centralni register prebivalcev

GIS – Geografski informacijski sistem

CZ – Civilna zaščita

JZ GARS – Javni zavod gasilsko reševalne službe

PGD – Prostovoljno gasilsko društvo

PMP – Prva medicinska pomoč

ZiR – Zaščita in reševanje

GRS – Gorsko reševalna služba

SILAMI ZA ZRP – zaščita, reševanje in pomoč

OŠCZ – Občinski štab za Civilno zaščito

KS – Krajevna skupnost

ZARE – radijski sistem zaščite in reševanja

NMP – Nujna medicinska pomoč

RKS – Rdeči križ Slovenije

ReCO – Regijski center za obveščanje

12. SEZNAM PRILOG

PRILOGE

<i>P-1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite</i>
<i>P-3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč</i>
<i>P-4 Podatki o organih, službah in enotah CZ</i>
<i>P-5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč</i>
<i>P-7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje</i>
<i>P-10 Pregled gradbenih organizacij</i>
<i>P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov</i>
<i>P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb</i>
<i>P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode</i>
<i>P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči</i>
<i>P-18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov</i>
<i>P-19 Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+</i>
<i>P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce</i>
<i>P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije, primerne za postavitve zasilnih prebivališč</i>
<i>P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano</i>
<i>P-33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode</i>